KPMG

Het Klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector

Voortgangsrapportage 2025 (over 2024)

Commissie Financiële Sector Klimaatcommitment

December 2025

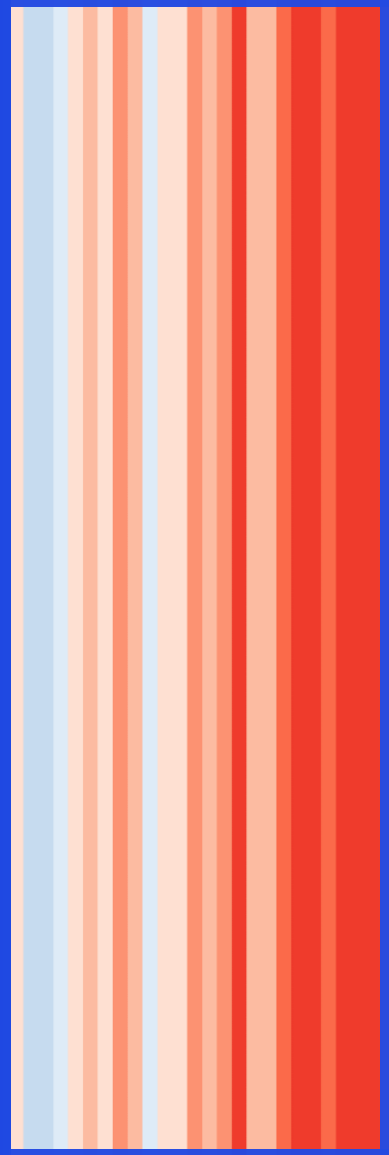

KLIMAATCOMMITMENT FINANCIËLE SECTOR

VERBOND VAN VERZEKERAARS

nederlandse vereniging van banken

DUFAS

PENSIOEN FEDERATIE

Inhoud

01	Inleiding tot het Klimaatcommitment	3
02	Managementsamenvatting	6
03	Financiering van de energietransitie	8
04	CO_2e-gehalte van alle relevante financieringen & beleggingen	15
05	Actieplannen: maatregelen, instrumenten en sturing	22
06	Appendices *(inclusief begrippenlijst)*	27

Inleiding tot het Klimaatcommitment

48 (2024: 49)

financiële instellingen hebben het Klimaatcommitment ondertekend en zich ertoe verbonden om:

- zich in te spannen om deel te nemen aan de financiering van de energietransitie
- het CO_2e-gehalte van hun portefeuilles te meten en te rapporteren
- een actieplan met broeikasgasreductie-doelstellingen te ontwikkelen

Het Klimaatakkoord en de rol van de financiële sector

Het Klimaatakkoord van Parijs vraagt van alle partijen in de economie om hun rol te pakken in het reduceren van broeikasgasemissies. In 2030 wil Nederland volgens de Nederlandse Klimaatwet 55% minder broeikasgasemissies uitstoten vergeleken met 1990 en in 2050 moet Nederland klimaatneutraal zijn. De regering verlangt hiervoor een sterke betrokkenheid van financiële instellingen die kunnen bijdragen aan de transitie naar een duurzame economie door hun financieringen daartoe aan te wenden. Daarnaast kunnen ze hun invloed gebruiken om bedrijven aan te moedigen duurzamer te opereren en hun CO_2e-gehalte[1] te verlagen. De Nederlandse financiële sector heeft, in lijn met nationale wetgeving en internationale afspraken, vrijwillig het Klimaatcommitment opgesteld en committeert zich daarmee aan het bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. De ondertekenaars van het Klimaatcommitment hebben actieplannen opgesteld die hun inspanningen tonen in het verminderen van gefinancierde emissies binnen hun portefeuilles. Instellingen richten zich daarbij in toenemende mate op het financieren van emissiereductie in de reële economie. Deze inspanningen kunnen elkaar aanvullen. Een daling in gefinancierde emissies in de portefeuille, of de emissie-intensiteit van de portefeuille, betekent immers niet in alle gevallen een emissiereductie in de reële economie.

Doel van dit rapport

Dit is de vijfde keer dat de financiële sector gezamenlijk rapporteert over de voortgang van het Klimaatcommitment. Het rapport brengt in kaart hoe deze instellingen het CO_2e-gehalte in de beleggings- en kredietportefeuilles meten en rapporteren, welke maatregelen genomen zijn, en de uitdagingen waar ze mee te maken hebben. Daarnaast gaat dit rapport in op de inspanningen die instellingen leveren ter financiering van de energietransitie, wat de eerste actie uit het Klimaatcommitment is. Het blijft moeilijk om de bijdrage van instellingen aan emissiereductie in de reële economie inzichtelijk te maken. Daarom geven wij in dit rapport met name kwalitatieve duiding op de bijdrage van de sector. Voor het kwantificeren van de bijdrage van financiële instellingen aan emissiereductie zijn gefinancierde emissies vooralsnog de beste indicator. Hiervoor is het noodzakelijk dat de cijfers voor alle deelnemende instellingen aangeleverd worden en vergelijkbaar zijn. Deze cijfers staan centraal in Hoofdstuk 2. Het eerste en het derde hoofdstuk gaan in op de initiatieven die instellingen nemen en de instrumenten die ze inzetten om een reductie van gefinancierde emissies te bewerkstelligen en om impact in de reële economie te maken. Informatie over de ontwikkeling in internationale standaarden omtrent de klimaatimpact van financiële instellingen, is te vinden in Appendix 3.

Om een gedegen beeld te geven van alle afspraken uit het Klimaat-commitment en de ontwikkelingen te duiden, is in het rapport zowel kwantitatieve, in het bijzonder de gefinancierde emissies en emissie-intensiteit, als kwalitatieve informatie opgenomen.
Tot slot weerspiegelt de huidige rapportage de voortgang in boekjaar 2024 en bouwt deze voort op vorige inzichten en waargenomen veranderingen ten opzichte van boekjaar 2022 en 2023. De gegevens zijn direct afkomstig van de instellingen. De individueel gerapporteerde informatie is door KPMG geaggregeerd om een sector-breed beeld te vormen.

[1] Zie begrippenlijst in Appendix 1 voor gebruikte definities.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Deze rapportage geeft een alomvattend beeld van de voortgang van de 48 financiële instellingen op de vier afspraken van het Klimaatcommitment

Deze vijfde rapportage geeft een alomvattend beeld van de voortgang van de financiële instellingen op de vier afspraken van het Klimaatcommitment. Voor het tweede jaar op rij wordt gerapporteerd over álle vier de acties, waarbij wordt voortgebouwd op eerdere inzichten over CO_2e-metingen en actieplannen, en aanvullend wordt ingegaan op de inspanningen voor de energietransitie en de samenwerking binnen het Klimaat-commitment. Waar de focus in de eerste jaren vooral lag op meten, rapporteren en het opstellen van actieplannen, is inmiddels sprake van een bredere en meer geïntegreerde aanpak van de klimaatrapportage.

Instellingen zetten blijvend stappen op het gebied van datakwaliteit, monitoring en rapportage, maar ook op het aanscherpen van actieplannen, het versterken van sturingsmechanismen en het intensiveren van samenwerking binnen de sector.

De Commissie Financiële Sector Klimaatcommitment (CFSK) en de Werkgroep Klimaatcommitment (WGKC) blijven de samenwerking en kennisdeling binnen de sector stimuleren. Periodiek vindt overleg plaats met maatschappelijke stakeholders en wordt een Klimaatwerkconferentie georganiseerd. Deze sectorbrede samenwerking draagt bij aan het lerend vermogen en de gezamenlijke ambitie om effectief bij te dragen aan de transitie naar een duurzame economie.

Tegelijkertijd is zichtbaar dat de politieke en maatschappelijke ambities, zowel nationaal als internationaal, onder druk staan. Beleidsdoelen worden bijgesteld, wet- en regelgeving is minder voorspelbaar en het publieke debat over klimaatbeleid is gepolariseerd geraakt. Ook internationaal is sprake van terugtrekkende bewegingen, bijvoorbeeld door geopolitieke spanningen en onzekerheid over de toekomst van klimaatafspraken. Dit alles zorgt voor een minder stimulerend investeringsklimaat en vergroot de onzekerheid voor financiële instellingen die willen bijdragen aan de transitie. Juist in deze context blijft het van belang dat de sector zijn verantwoordelijkheid neemt, maar is consistent, ambitieus en betrouwbaar overheidsbeleid belangrijker dan ooit om de gezamenlijke klimaatdoelen te realiseren.

Commitment van de financiële sector

De financiële sector (banken, pensioenfondsen, verzekeraars en vermogensbeheerders) neemt het initiatief om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van het Akkoord van Parijs en het Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord heeft tot doel om de uitstoot van broeikasgassen (hierna kortweg aangeduid als CO2) in 2030 op een kosteneffectieve wijze met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. Het Klimaatakkoord raakt alle sectoren van de Nederlandse economie en samenleving, en vraagt om brede steun en effectieve medewerking van alle betrokkenen en belanghebbenden.

Hiertoe verbinden de ondertekenende partijen zich in overeenstemming met hun rol in de financiële keten, verantwoordelijkheid en capaciteit aan de volgende te nemen acties:
a. De betrokken partijen nemen deel aan de financiering van de energietransitie en aanvaarden hiertoe een inspanningsverplichting binnen de kaders van wet & regelgeving en de risico-rendementsdoelstellingen. Waar nodig en nuttig worden samen met Invest-NL en andere relevante partijen de financieringsmogelijkheden voor verduurzaming geoptimaliseerd.

b. De partijen ondernemen actie om het CO2-gehalte van hun relevante financieringen en beleggingen te meten. Vanaf het boekjaar 2020 rapporteren zij daarover publiekelijk in de vorm die voor hun het meest passend is. De partijen kunnen hun eigen methodiek kiezen maar verbinden zich aan een proces om onderling ervaringen te delen, resultaten vergelijkbaar te maken en stappen te zetten om de meting te verbeteren en te verdiepen. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de internationale ontwikkelingen en standaarden op dit gebied.

c. Uiterlijk in 2022 maken de partijen hun actieplannen inclusief reductiedoelstellingen voor 2030 bekend voor al hun relevante financieringen en beleggingen. De partijen zullen toelichten welke acties zij nemen om bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs. Dit kan een combinatie zijn van benaderingen waaronder CO2-reductiedoelstellingen voor de portefeuille waar dat mogelijk is, engagement, en financieringen van CO2-reducerende projecten.

d. Dit commitment maakt integraal onderdeel uit van het Klimaatakkoord. Partijen organiseren jaarlijks overleg met alle betrokkenen over de voortgang van de uitvoering van de afspraken.

Het commitment van de financiële sector aan het welslagen van de noodzakelijke energietransitie heeft zowel betrekking op het aanbieden van passende marktconforme financieringsarrangementen voor verduurzaming, als op het integreren van klimaatdoelen waaronder CO2-reductiedoelstellingen in de eigen strategie.

De financiële sector wil een substantiële bijdrage leveren aan verduurzamingsprojecten om de energietransitie in de verschillende sectoren van de economie en de samenleving goed vorm te geven, op marktconforme basis. De financiële sector heeft zich via de taakgroep Financiering van het Klimaatakkoord ingezet voor het bevorderen van cross-sectorale vormen van financiering om de afstemming van vraag en aanbod van financiering beter op elkaar af

Deze rapportage richt zich op de volgende afspraken uit het Klimaatcommitment:

a. Bijdragen aan financiering energietransitie
De partijen hebben zich gecommitteerd aan een inspanningsverplichting om bij te dragen aan de financiering van de energietransitie.

b. Het meten van het CO_2e-gehalte
De partijen ondernemen actie om het CO_2e-gehalte van hun relevante financierings- en beleggingsactiviteiten te meten. Vanaf boekjaar 2020 rapporteren zij daarover publiekelijk in de voor hen meest geschikte vorm.

c. Voortgang op doelstellingen en acties in de actieplannen
Uiterlijk in 2022 maken de partijen hun actieplannen, met inbegrip van reductie-doelstellingen voor 2030, bekend voor al hun relevante financieringen en beleggingen.

d. Partijen organiseren jaarlijks overleg
met alle betrokkenen over de voortgang van de uitvoering van de afspraken.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Aandachtspunten bij het lezen van dit rapport

Leidraad 2025

De huidige Voortgangsrapportage is opgesteld aan de hand van de definities en afspraken zoals beschreven in de 'Leidraad voor relevante financieringen, beleggingen en actieplannen' (de Leidraad). De herziene versie is in juni 2025 gepubliceerd door de koepelorganisaties[1] van de Nederlandse financiële sector. De wijzigingen in de Leidraad ten opzichte van eerdere versies zijn ingegeven door drie principes:

1) Verminderen van de rapportagelast door rapportages in overeenstemming met Europese rapportagewetgeving te brengen, tenzij een financiële instelling niet onderhevig is aan specifieke Europese wetgeving op dit gebied.
2) Vergroten van de vergelijkbaarheid tussen de instellingen, met respect voor verschillen tussen de subsectoren.
3) De Leidraad richt zich op de rapportage van de acties van het Klimaatcommitment.

Investeerders en kredietverleners

Net als in de Leidraad, wordt er in dit rapport een onderscheid gemaakt tussen investeerders en kredietverleners. De activiteiten van deze twee groepen zijn dusdanig verschillend, dat het voor bepaalde rapportageaspecten nuttig is om dit onderscheid maken. In de data-uitvraag hebben instellingen aangegeven of zij een kredietverlener, investeerder, of allebei zijn. Van de 48 instellingen gaven er 34 aan enkel investeerder te zijn. Hieronder vallen vermogensbeheerders, pensioenfondsen en verzekeraars. Er zijn vier banken die enkel een kredietportefeuille hebben. De overige tien instellingen gaven aan zowel een investeerder als een kredietverlener te zijn. Zij hebben over beide activiteiten gerapporteerd. Tot slot is het van belang te benoemen dat vermogensbeheerders voornamelijk vermogen van klanten (vermogensbezitters) beheren, en dat deze doorgaans beslissen hoe hun vermogen wordt beheerd. Beleggingen van hun klanten (andere investeerders zoals pensioenfondsen en verzekeraars) maken een groot deel uit van het beheerd vermogen van vermogensbeheerders. Vermogensbeheerders kunnen klanten faciliteren en stimuleren om duurzaam te investeren, maar klanten kiezen uiteindelijk zelf hoe hun geld belegd wordt[2].

Gefinancierde scope 1-, 2- en 3-emissies

De emissies in dit rapport betreffen de broeikasgasemissies die zijn uitgestoten door de bedrijven in de portefeuilles van de financiële instellingen. Het gaat dus om de *gefinancierde* emissies, oftewel de emissies van bedrijven die financiële instellingen financieren, of waar zij krediet aan verlenen, ook wel scope 3 categorie 15 van het GHG Protocol van de instellingen. Deze emissies worden weer onderverdeeld in gefinancierde scope 1-, 2- en 3-emissies:

- Scope 1-emissies omvatten de directe broeikasgasemissies die vrijkomen door brandstoffen in productieprocessen van de gefinancierde bedrijven (bijv. bij het gebruik van een ketel, ovens of auto's).
- Scope 2-emissies omvatten de indirecte broeikasgasemissies die zijn vrijgekomen bij het opwekken van elektriciteit, stoom, warmte en koeling, die door de gefinancierde bedrijven worden verbruikt.
- Scope 3-emissies omvatten de indirecte broeikasgasemissies in de waardeketen van de gefinancierde bedrijven.

Datavolledigheid en -vergelijkbaarheid

Om een zuivere vergelijking tussen 2022, 2023 en 2024 te maken, is de dataset gecorrigeerd voor instellingen die uit het Klimaatcommitment zijn gestapt en voor instellingen die hun cijfers voor 2022 en/of 2023 hebben herzien op basis van nieuwe methoden of inzichten. Verschillen in data- of rekenmethoden door de jaren heen is geen reden geweest om instellingen uit te sluiten. Dit kan impact hebben op de gerapporteerde cijfers, waardoor de cijfers voor 2023 niet overeenkomen met de getoonde cijfers in de vorige rapportage.
Daarnaast staat bij elke grafiek in dit rapport de datavolledigheid, uitgedrukt als percentage van het totale gerapporteerde vermogen van de instellingen die zijn opgenomen in de analyses. De twee belangrijkste redenen voor onvolledige datadekking zijn: a) instellingen die geen cijfers voor alle drie de jaren hebben aangeleverd, zijn niet meegenomen in de vergelijkingen, en b) instellingen die enkel totale cijfers hebben gerapporteerd (d.w.z. zonder een uitsplitsing naar sector of beleggingscategorie), zijn alleen meegenomen in de analyses over de totale portefeuilles. De onvolledige datadekking betekent dat de conclusies niet op basis van alle 48 instellingen getrokken zijn. Nadere toelichting is opgenomen in de Verantwoording (Appendix 2).

[1] De vier koepelorganisaties zijn het Verbond van Verzekeraars (VvV), de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS) en de Pensioenfederatie (PF).
[2] Voor aanvullende inzichten over de verschillen tussen de typen instellingen en de rol van vermogensbeheerders in het Klimaatcommitment, zie: Antwoorden op vragen aan de financiële sector over klimaatdoelen.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Managementsamenvatting (1/2)

Conclusie 1: *De sector draagt actief bij aan de energietransitie. In lijn met richtlijnen en regelgeving rapporteert de sector verschillende datapunten en definities die niet vergelijkbaar zijn. Hierdoor ontbreekt een volledig en representatief beeld.*

Financiële instellingen dragen actief bij aan het financieren van activiteiten die direct bijdragen aan de energietransitie, onder andere via financiering van activiteiten zoals duurzame energieopwekking en duurzaam vastgoed en via impactinvesteringen. De omvang van en het inzicht in deze financiering verschillen echter sterk per instelling, mede door uiteenlopende definities en datakwaliteit, in lijn met richtlijnen en regelgeving. Daardoor is het lastig exact te bepalen in welke mate instellingen bepaalde (transitie)activiteiten financieren. Voor de instellingen die cijfers rapporteren, bedraagt de financiering van duurzame energie, duurzaam vastgoed en schone technologieën respectievelijk 3%, 5% en 2% van de totale portefeuille van deze instellingen, met impactinvesteringen van rond de 6%. Circa 1% van de portefeuille bestaat nog uit fossiele investeringen.

Conclusie 2: *Om de energietransitie te versnellen, is het nodig om knelpunten weg te nemen en in te zetten op oplossingen, met samenwerking tussen instellingen en stabiel overheidsbeleid als blijvende sleutel tot versnelling van de transitie.*

Instellingen dragen bij aan de energietransitie en blijven hun verantwoordelijkheid nemen, hoewel de verdere versnelling van de transitie en het terugbrengen van broeikasgasemissies worden belemmerd door onzeker en wisselend overheidsbeleid, en knelpunten, zoals een beperkt aanbod van financierbare projecten. Instellingen blijven actief zoeken naar oplossingen, waarbij samenwerking binnen de sector centraal staat, onder meer via gezamenlijke investeringen, kennisdeling en collectieve initiatieven zoals de Financieringstafels gefaciliteerd door Invest-NL en het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG). Ook financieringen van warmtevoorziening, energie-infrastructuur, innovatie en het aanwenden van invloed richting bedrijven en beleidsmakers worden gezien als bredere kansen en initiatieven om de transitie te versnellen, al beperken wettelijke kaders de rol van instellingen.

Conclusie 3: *Het aandeel gemeten CO_2e-emissies is in 2024 licht gestegen naar 85%. Aandachtspunt is de datakwaliteit. Veel data is nog gebaseerd op schattingen, vooral bij scope 3-emissies.*

Het aandeel van de portefeuille waarover CO_2e-emissies worden gemeten is in 2024 licht gestegen naar 85% van het totale vermogen. Tegelijkertijd zijn de kwaliteit, consistentie en volledigheid van de rapportages verder verbeterd. Veel instellingen rapporteren inmiddels bijvoorbeeld over meer categorieën scope 3-emissies en gebruiken steeds vaker de PCAF Financed Emissions Standard. Dit onderstreept de professionalisering van de onderliggende meet- en rapportageprocessen bij de instellingen. Nieuw dit jaar is dat specifiek is gevraagd naar de datakwaliteit, door middel van een PCAF-score. Hieruit blijkt dat datakwaliteit een belangrijk aandachtspunt blijft. Een groot deel van de data bestaat nog steeds uit geschatte data, niet alleen voor scope 3-emissies, maar ook voor scope 1- en 2-emissies van kleinere bedrijven. Het is de verwachting dat de gemiddelde datakwaliteitsscore de komende jaren toeneemt.

Gemiddeld **6%** aan impactinvesteringen in portefeuille van instellingen
(gewogen gemiddelde van de 36 instellingen die dit meten)

4 thema's zijn verkend in de Financieringstafels om de energietransitie te versnellen

Voor **85%** van de totale portefeuille (in euro) zijn de gefinancierde emissies in 2024 gerapporteerd
(in 2023: 83%)

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Managementsamenvatting (2/2)

Conclusie 4: *Daling in gefinancierde absolute CO_2e-emissies en emissie-intensiteit in de portefeuilles van instellingen zet door. Interpretatie vraagt nuance.*

De absolute scope 1- en 2-CO_2e-emissies (exclusief staatsobligaties) zijn in 2024 verder gedaald, al is de daling kleiner dan in eerdere jaren (van 205 naar 199). Ook de economische emissie-intensiteit is verder afgenomen. Hierin zijn grotere verschillen te zien. De daling wordt deels verklaard door marktontwikkelingen, zoals hogere beurswaarderingen, desinvesteringen in CO_2e-intensieve sectoren en reallocatie naar bedrijven met een lagere uitstoot. Daarnaast hebben methodologische aanpassingen, zoals de overstap naar de PCAF Financed Emissions Standard en verbeterde datakwaliteit, invloed op de uitkomsten. Het is belangrijk om trends in emissiereductie zorgvuldig te interpreteren, omdat deze niet altijd direct verbonden zijn aan daadwerkelijke emissiereductie in de reële economie. Verdere verbetering van datakwaliteit en attributieanalyse, alhoewel complex, is nodig om beter inzicht te krijgen in de onderliggende oorzaken van de daling.

Conclusie 5: *33 van de 48 instellingen geven aan op schema te liggen met hun gestelde doelen. Het realiseren van doelen blijft uitdagend, mede doordat mondiale uitstootreductie achterloopt op het 1,5°C-scenario van Parijs.*

De meerderheid van de instellingen (33) boekt voortgang in lijn met de gestelde reductiedoelstellingen voor CO_2e-emissies. Dit is een lichte afname ten opzichte van vorig jaar (35 van de 49). Elf instellingen liggen deels op koers, drie weten het niet en een instelling ligt niet op koers. Het realiseren van ambitieuze doelen is uitdagend, ook omdat de reductie van mondiale uitstoot in de reële economie achterblijft bij het 1,5°C-scenario van het Akkoord van Parijs. Zeventien instellingen hebben hun doelen aangepast, op basis van nieuwe inzichten uit de reële economie, maar ook op basis van veranderende portefeuilles of veranderende ambities. Ongeveer de helft van de instellingen heeft het eigen transitieplan en bijbehorende maatregelen aangepast, vaak als reactie op veranderende doelstellingen, marktomstandigheden en beleidsinzichten. Om hun klimaatdoelstellingen te realiseren, zetten instellingen, als onderdeel van hun transitieplannen, een breed palet aan maatregelen in om gefinancierde emissies, en vooral emissies in de reële economie, terug te dringen. Engagement is daarbij het meest ingezette instrument.

2,9% bedraagt de daling van de gerapporteerde, absolute scope 1- en 2-broeikasgasemissies in boekjaar 2024 ten opzichte van 2023 (excl. staatsobligaties)

33 van de 48 instellingen geven aan dat de geboekte progressie in lijn is met het gestelde reductiedoel (in 2023: 35/52 instellingen)

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Actie a:

Financiering van de energietransitie

Instellingen zetten in op financiering van de energietransitie, maar sectorbijdrage is lastig te duiden door gebruik van verschillende datapunten en definities conform richtlijnen en regelgeving (1/2)

Qua inspanningen voor de energietransitie zijn er verschillen waarneembaar tussen instellingen door verschil in grootte, ambitie en het type instelling. Ook is er een verschil in de mate waarin instellingen hun bijdrage in euro's aan de transitie inzichtelijk kunnen maken. Invulling verschilt door de diverse richtlijnen en regelgeving. Wel is er een duidelijke gezamenlijke ambitie: bijdragen aan de versnelling van de overgang van fossiele naar hernieuwbare energie en aan de bredere systeemverandering die nodig is.

Veel financiële instellingen geven aan actief bij te dragen aan de energietransitie via gerichte financiering van relevante activiteiten. Iedere instelling meet en definieert dit op zijn eigen manier, wat leidt tot verschillen in rapportage. De herziene Leidraad, die in juni 2025 is gepubliceerd en vanaf volgend rapportagejaar wordt toegepast, geeft geen sluitende definities van de activiteiten maar geeft voorbeelden van wat onder deze activiteiten kan worden verstaan. De instellingen rapporteren dus volgens uiteenlopende definities, waardoor een representatief beeld ontbreekt en de impact lastig te duiden is. De analyse is uitgevoerd op basis van de exposure[2] van rapporterende instellingen aan gespecificeerde activiteiten, afgezet tegen hun gezamenlijke investerings- en/of leningenportefeuille. Daarbij is gebruikgemaakt van een gewogen gemiddelde, waardoor instellingen met een grotere portefeuille zwaarder meewegen. Hoewel de gezamenlijke impact lastig te duiden is, helpt het opnemen van deze cijfers om een eerste beeld te schetsen van de sectorbijdrage en vormt het een basis voor verdere verbeteringen in datakwaliteit, rapportagekwaliteit en sectorbrede inzichten.

Financiering van duurzame energieopwekking
Een belangrijk deel van de inspanningen richt zich op financiering van duurzame energieopwekking[2]. Sommige partijen hebben hier concrete doelstellingen, zoals het verdrievoudigen van hun hernieuwbare portefeuille tussen 2020 en 2030. Een van de instellingen herinvesteerde sinds 2021 ruim EUR 1,2 miljard in de energietransitie, met name in wind- en zonne-energie, na het afstoten van fossiele activa. Van de 48 instellingen geven 34 instellingen aan duurzame energieopwekking te financieren en 22 instellingen rapporteren cijfers hierover. De financieringen bedragen gemiddeld 3% van de portefeuille van de instellingen, waarbij vijftien van de 22 instellingen minder dan 3% van de portefeuille in duurzame energieopwekking investeren. Nieuw dit jaar is de explicietere aandacht voor duurzame warmte, met geothermie als voorbeeld. Daarnaast wordt geëxperimenteerd met (het financieren van) projecten en bedrijven die werken aan technologieën zoals waterstof, hoewel deze nog niet volwassen genoeg zijn voor grootschalige toepassing.

Financiering van duurzaam vastgoed
Ook de financiering van duurzaam vastgoed[2] blijft een belangrijk onderdeel van de energietransitie. 30 instellingen financieren duurzaam vastgoed en 20 instellingen geven inzicht in deze financiering. Deze financieringen bedragen gemiddeld 5% van hun portefeuille, voor vier partijen bedraagt dit meer dan 10% en maar negen instellingen financieren minder dan 3% van de portefeuille in duurzaam vastgoed. De partijen met een grote vastgoed- of hypotheekportefeuille verduurzamen woningen en gebouwen, onder andere via hypotheekrente-kortingen voor het verduurzamen van woningen, advies voor particulieren en investeringen in biobased of circulaire bouw. Met name banken hebben een grote exposure aan duurzaam vastgoed, dit hangt samen met de particuliere hypotheekportefeuille.

Gemiddeld gemeten exposure aan gefinancierde activiteiten t.o.v. de totale portefeuille[1,2,3]

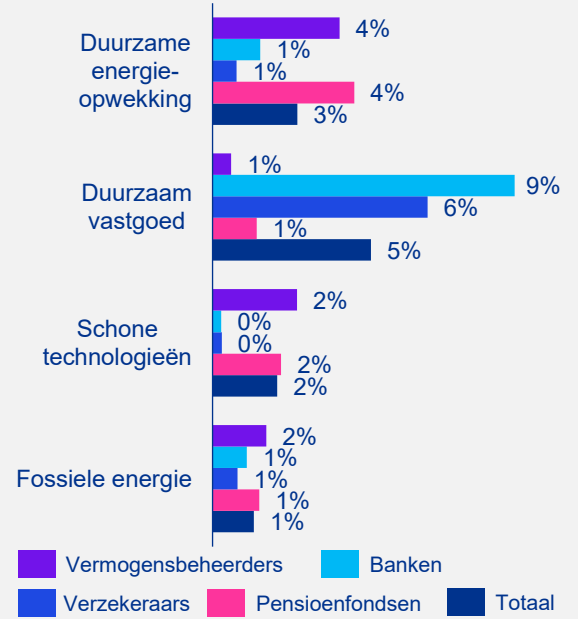

[1] Het gewogen gemiddelde van de gemeten exposure onder de instellingen die de exposure aan deze activiteit meten.
[2] Zie Appendix 1 voor definities en terminologie.
[3] Datakwaliteit en -vergelijkbaarheid van cijfers in de figuur zijn beperkt, zie tekst voor toelichting.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Instellingen zetten in op financiering van de energietransitie, maar sectorbijdrage is lastig te duiden door gebruik van verschillende datapunten en definities conform richtlijnen en regelgeving (2/2)

Gemiddeld gemeten exposure aan impactinvesteringen en groene obligaties t.o.v. de totale portefeuille[1]

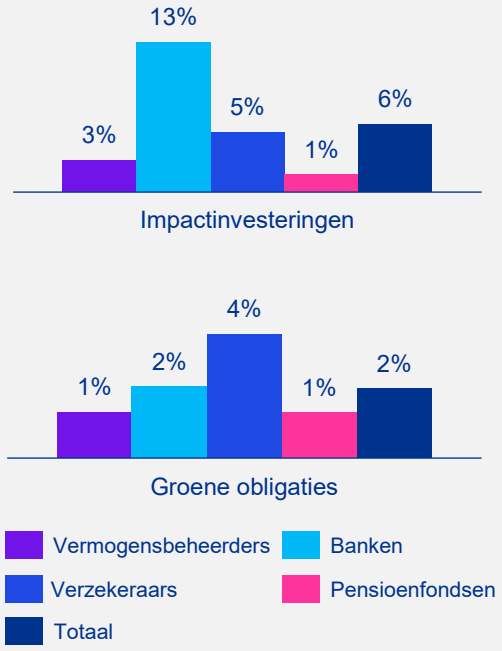

Financiering van schone technologieën
Schone technologieën[3] vormen een kleiner deel van de financieringen van instellingen dan duurzame energieopwekking en duurzaam vastgoed, gemiddeld namelijk 2% van de portefeuille. In totaal geven 30 partijen aan dit te financieren en twaalf instellingen dit ook te meten. Van deze twaalf instellingen financieren er zeven minder dan 1% van de portefeuille in schone technologieën. Onder de financiering van schone technologieën vallen onder meer financieringen van warmtepompen, elektriciteitsnetten en hernieuwbare brandstoffen. Batterijopslag krijgt daarnaast steeds meer aandacht. Er is een breed besef dat batterijen een cruciale rol spelen bij het verminderen van netcongestie en het ondersteunen van een stabiele integratie van zonne- en windenergie en elektrisch laden.

Financiering van fossiele energie
Waar instellingen activiteiten financieren die bijdragen aan het mitigeren van klimaatverandering en/of het oplossen van klimaatverandering, hebben 40 instellingen ook nog investeringen of leningen in fossiele energie[3]. Van de 26 instellingen die dit inzichtelijk hebben, bestaat gemiddeld 1% van de portefeuille uit fossiele financieringen. Voor exposure aan fossiele energie wordt vaak gebruikgemaakt van de SFDR PAI-definities[4], echter verschilt ook dit per instelling. Waar de ene instelling aangeeft het financieren van fossiele energie compleet uit te sluiten, geven andere instellingen aan dat dit voor hen niet altijd mogelijk is aangezien fossiele energie nodig is in de huidige economie en deze bedrijven bovendien een rol spelen in de transitie.

Groene financieringsvormen
Impactinvesteringen[2,3] zijn investeringen met de intentie om naast een financieel rendement positieve, meetbare sociale en/of ecologische impact te genereren. 42 instellingen geven aan dit soort investeringen te doen, 36 van hen meten om hoeveel geld dit gaat, waarbij het gemiddeld om 6% van de portefeuille gaat. De gebruikte definities verschillen echter. Groene obligaties[3], die voor 39 instellingen een onderdeel vormen van impactinvesteringen, beslaan gemiddeld 2% van de portefeuille van de 29 instellingen die dit meten. Met name voor partijen met een groot aandeel vastrentende waarden in de portefeuille, zoals verzekeraars en pensioenfondsen, sluit dit goed aan bij het risicoprofiel. In bepaalde gevallen is er sprake van een minimumallocatie aan groene obligaties, die gekoppeld kan zijn aan bredere impactdoelstellingen, zoals het streven naar 10% impactinvesteringen binnen de totale portefeuille. Soms wordt blended finance ingezet om de risico's van groene sector/impactbeleggen te verlagen. Het vergroten en inzetten van blended finance is belangrijk. Invest-NL noemt het bijvoorbeeld als sleutel voor de groene waterstoftransitie. Bij de interpretatie van deze data is het relevant te benoemen dat de scope van impactinvesteringen en groene obligaties vaak breder is dan die van de energietransitie en dat groene obligaties niet altijd als impactinvesteringen worden geclassificeerd door instellingen (en de exposure aan groene obligaties groter kan zijn dan getoond als onderdeel van impactinvesteringen).

[1] Gewogen gemiddelde van gemeten exposure onder instellingen die exposure aan deze financiering meten.
[2] Zoals geformuleerd door het Global Impact Investing Network.
[3] Zie begrippenlijst in Appendix 1.
[4] Zie Principal adverse impact and product templates for the Sustainable Finance Disclosure Regulation – EIOPA.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Instellingen meten de impact van hun bijdrage aan de energietransitie via kwantitatieve indicatoren zoals (toegerekende) vermeden emissies en hernieuwbare energieproductie

Gebruik van kwantitatieve indicatoren om impact op de energietransitie te meten
Instellingen richten hun inspanningen ook op het versterken van monitoring en sturing van de resultaten van hun financieringen. Zo geven 34 van de 48 instellingen aan gebruik te maken van (meerdere) kwantitatieve indicatoren om hun impact (deels) te monitoren, tegenover 23 van de 49 vorig jaar. Deze indicatoren variëren per instelling, afhankelijk van de specifieke portefeuille. De meest gebruikte maatstaf is toegerekende vermeden CO_2e-uitstoot (vermeden emissies): 25 instellingen meten en/of rapporteren over vermeden CO_2e-uitstoot. Deze indicator wordt vooral toegepast door pensioenfondsen en banken, en vaak gekoppeld aan impactfinanciering. Via methodologieën zoals de Financed Emissions Standard[1] van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), het International Capital Markets Association (ICMA) Handbook for Impact Reporting[2] of eigen methodologieën kan vermeden uitstoot worden gemeten. Sommige instellingen stellen ook concrete doelen op voor vermeden uitstoot. Daarnaast gebruiken twaalf instellingen de indicator 'toegerekende kWh hernieuwbare energie geproduceerd', waarmee de hoeveelheid opgewekte hernieuwbare energie wordt gemeten. Vaak wordt deze indicator gecombineerd met vermeden uitstoot om de impact vollediger te meten. Een derde groep van negentien instellingen gebruikt onder meer alternatieve of aanvullende indicatoren, zoals energie-intensiteit of de EU Taxonomy-alignment van financieringen. Tot slot geeft een groep van veertien instellingen aan geen specifieke kwantitatieve indicatoren te gebruiken, waarbij wordt aangegeven dat dit onderwerp valt onder klimaatdoelen/indicatoren, er onvoldoende robuuste data is of dat impact wordt gemeten via kwalitatieve beoordelingen of thematische fondsen.

Het is positief dat steeds meer instellingen kwantitatieve indicatoren inzetten om de impact van hun bijdrage aan de energietransitie te monitoren. Dit geeft inzicht in de effectiviteit van bijdrages en helpt om te sturen. De uitdaging ligt bij het verdere uitbreiden van impactmeting, ook bij instellingen die nu nog geen indicatoren hanteren.

Indicatoren die worden gebruikt om impact van bijdrage aan energietransitie te meten

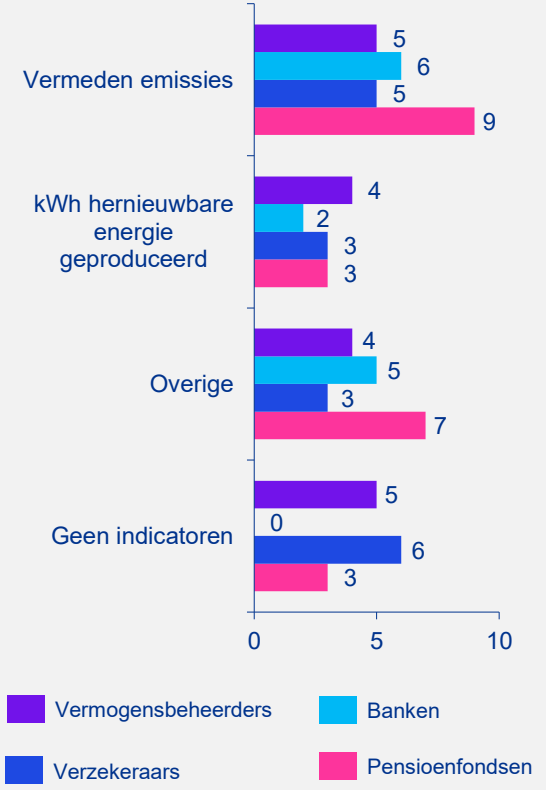

[1] Zie The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry.
[2] Zie Handbook-Harmonised-Framework-for-Impact-Reporting-June-2024.pdf.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

De uitdagingen bij de financiering van de energietransitie liggen bij de beschikbaarheid van financierbare projecten, data én afhankelijkheid van beleid en (geo)politiek

De bereidheid van financiële instellingen om bij te dragen aan de energietransitie blijft groot, maar structurele knelpunten belemmeren verdere versnelling. In vergelijking met vorig jaar zijn veel uitdagingen nog steeds actueel, zoals het beperkte aanbod van financierbare projecten en de gebrekkige datakwaliteit. Tegelijkertijd zijn er ook zorgen bijgekomen, zoals de grotere (geo)politieke druk op duurzaamheid en grillig overheidsbeleid.

Beschikbaarheid van projecten en bedrijven in lijn met Akkoord van Parijs
Financiële instellingen geven aan dat de vraag naar duurzame investeringsmogelijkheden groter is dan het beschikbare aanbod. Vooral bij wind- en zonne-energieprojecten is sprake van schaarste. Ook in sectoren als warmte en waterstof is het investeringsvolume beperkt. Daarnaast blijkt het lastig om voldoende bedrijven te vinden die opereren in lijn met het 1,5°C-scenario van het Akkoord van Parijs. Slechts een deel van de markt voldoet aan deze ambitie, voornamelijk grote beursgenoteerde bedrijven, wat het samenstellen van goed gespreide portefeuilles met een lage klimaatimpact bemoeilijkt en uitdagend maakt.

Methodologische uitdagingen en beschikbaarheid van data
De meest genoemde uitdaging voor instellingen bij hun bijdrage aan de energietransitie zijn data- en meetproblemen: 30 instellingen ervaren dit. Het blijft complex om de impact van leningen en beleggingen op de reële economie te bepalen, omdat een causale relatie tussen financiering en transitie lastig vast te stellen is. Ook ontbreken sectorbrede definities: wat telt als ‘impact’ en wanneer is een investering ‘transitiegericht’? Instellingen vragen om afspraken over definities en meetmethoden. Nieuw is de zorg over de EU Omnibusverordening, die de beschikbaarheid van duurzaamheidsdata lijkt te beperken. Zonder betrouwbare data is het lastiger sturen op de daadwerkelijke impact van financieringen.

Afhankelijkheid van overheid beïnvloedt investeringsklimaat
Internationale spanningen en grillig Nederlands overheidsbeleid veroorzaken onzekerheid over klimaatbeleid en subsidies. Instellingen geven aan dat het gebrek aan langetermijnvisie en onvoorspelbare regelgeving een belemmering vormen voor consistente financieringsstrategieën. Beleidsbeperkingen, zoals het uitblijven of afschaffen van subsidies, vertraging in de Warmtewet, trage vergunningverlening, netcongestie en beperking van stimuleringsregelingen, worden door instellingen 21 keer genoemd als uitdaging. Consistent beleid is cruciaal voor investeringszekerheid, zeker gezien het langetermijnkarakter van financieringsprojecten.

Risico-rendementsprofielen beperken investeringsruimte
22 instellingen noemen het vinden van projecten met een aantrekkelijk risico-rendementsprofiel als uitdaging. Innovatieve technologieën zoals waterstof en batterijopslag worden als te risicovol of onvoldoende schaalbaar beschouwd, terwijl het aanbod van volwassen, rendabele projecten beperkt is. Dit leidt tot concurrentie en druk op marges. Pensioenfondsen en verzekeraars geven aan dat veel projecten te klein zijn om efficiënt te financieren en dat passende structuren voor investeringen met een hoger risicoprofiel ontbreken. Hierdoor blijft kapitaal onbenut, ondanks de bereidheid om bij te dragen aan de energie-transitie. Instellingen pleiten voor meer samenwerking en innovatieve financieringsstructuren. Lopende initiatieven zoals de Financieringstafels, een samenwerking met Invest-NL, kunnen hier een rol spelen.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Oplossingen liggen onder andere bij verdere ontwikkeling van warmtevoorzieningen, het versterken van infrastructuur, opschaling van technologieën en samenwerking binnen de sector

De directe oplossingen die de instellingen hebben voor het overkomen van de genoemde uitdagingen zijn het verbeteren van de datakwaliteit en -beschikbaarheid, voorspelbaar en consistent overheidsbeleid en beleidsmaatregelen en meer kennisdeling. De oplossingsrichtingen die verder worden aangedragen zijn niet altijd direct gekoppeld aan de eerder genoemde uitdagingen, maar weerspiegelen bredere kansen en initiatieven om de transitie te versnellen. Deze pagina licht vier belangrijke richtingen uit waarin instellingen actief zijn of potentie zien om bij te dragen.

Verduurzaming van warmte en gebouwde omgeving
Warmtevoorziening wordt door meerdere instellingen genoemd als een cruciale, maar complexe schakel in de energietransitie. De ontwikkeling van warmtenetten, investeringen in geothermie en het verduurzamen van bestaande woning-portefeuilles zijn veelgenoemde oplossingen. Instellingen werken samen met woningcorporaties en gemeenten om huurwoningen aan te sluiten op duurzame warmtebronnen. Tegelijkertijd worden innovatieve financieringsproducten als prestatiegerichte leningen, gratis isolatiefondsen en bouwdepots met duurzaamheidskorting ingezet om particuliere woningeigenaren te stimuleren tot isolatie en renovatie.

Versterking van energie-infrastructuur en flexibiliteit
Een overvol elektriciteitsnet vormt een groeiend knelpunt. Instellingen signaleren dat investeringen in netverzwaring, slimme netwerken en batterijopslag essentieel zijn om verdere verduurzaming mogelijk te maken. Ook wordt samenwerking gezocht met netbeheerders en overheden om knelpunten in kaart te brengen en op te lossen. Flexibiliteitsoplossingen, zoals opslag en vraagsturing, worden steeds vaker als financierbaar en noodzakelijk gezien. Waar voorheen de aandacht vooral ging naar de opwekking van duurzame energie, wordt nu gekeken naar het gehele netwerk en de infrastructuur die nodig is. Ook al beperkt de wettelijke eis dat energie- en warmtenetten grotendeels publiek eigendom zijn investeringen door instellingen.

Opschaling van innovatieve klimaatoplossingen
Naast wind en zon financieren instellingen in opkomende technologieën zoals innovatieve waterstofproductie, geavanceerde geothermie en Direct Air Capture (DAC). Sommige instellingen zoeken samenwerking met kennisinstellingen of durfkapitaalpartners om innovatieve technologieën te financieren, onder meer via publieke fondsen of gezamenlijke investeringsstructuren. Via blended finance-constructies en samenwerking als sector, en met partijen als Invest-NL wordt geprobeerd om ook risicovollere projecten van de grond te krijgen. Venture capital en private equity worden daarbij genoemd als nog onderbenutte instrumenten.

Aanwenden van invloed: engagement en samenwerking
Instellingen blijven hun invloed gebruiken om de energietransitie te versnellen en zoeken samenwerking op, bijvoorbeeld door het gezamenlijk uitvoeren van engagements en/of oplossen van financieringsvraagstukken. De aanpak van instellingen is niet statisch, maar een dynamisch leerproces waarin instellingen hun rol als verantwoordelijke kapitaalverschaffers steeds actiever invullen. De effectiviteit van inspanningen hangt sterk samen met schaal en samenwerking. Daarom wordt ingezet op diverse en sectorbrede initiatieven, zoals gezamenlijke Financieringstafels. Deze collectieve benadering wordt gezien als essentieel om impact te vergroten en versnelling te realiseren.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

In de Financieringstafels zijn het afgelopen jaar vier thema's verkend om de financiering van de energietransitie te versnellen

Verschillende financiële instellingen hebben in het kader van het Klimaatcommitment deelgenomen aan de Financieringstafels van Invest-NL, in samenwerking met het ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG). Het doel van de Financieringstafels is om moeilijk financierbare onderdelen van de energietransitie financierbaar te maken[1]. Via deze publiek-private samenwerking zijn de volgende thema's verkend:

01 Flex & opslag

In een eerste sessie met vijftien financiële instellingen werden door inhoudelijke experts knelpunten en oplossingen besproken voor investeringen in industriële warmte, waterstof en batterijen. In een tweede sessie werden concrete interventies en oplossingsrichtingen aangedragen. Er wordt vervolg gegeven aan de uitkomsten door o.a. het ministerie van KGG en Invest-NL.

02 Wind op zee

Er zijn twee sessies geweest met vijftien deelnemers uit de financiële sector. Hierin werd gesproken over aanvullende maatregelen om de businesscase van windparken te verbeteren en de vormgeving van zogenaamde 'Contracts for Difference' en hun impact op investeringen in offshore wind. Contracts for Difference (CFDs) zijn prijsgaranties voor de opgewekte windenergie. De uitkomsten van deze sessies worden meegenomen in verdere uitwerking van het beleid van de overheid.

03 Maatschappelijk vastgoed

Er heeft een bijeenkomst plaatsgevonden over een waarborgfonds en investeringspotentieel van maatschappelijk vastgoed. Hieraan hebben acht personen van diverse financiële instellingen deelgenomen. De opgehaalde input van financiële instellingen wordt door het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) en Invest-NL gebruikt om de eerste opzet van het fonds te finaliseren en door te vertalen naar een concrete structuur.

04 Groene chemie

Er zullen verschillende bijeenkomsten zijn over de transitie in de chemiesector. Er is een kick-off met de ministeries van KGG en Infrastructuur & Waterstaat (I&W), en met TNO. De focus ligt hierbij op de meest kansrijke onderdelen van de waardeketens. De eerste sessie gaat om een inhoudelijke verkenning en het ophalen van oplossingsrichtingen. Een tweede sessie zal zich richten op financiering en haalbare oplossingen. Deze sessies zullen begin 2026 plaatsvinden.

[1] Dit betreft de stand van zaken van de Financieringstafels tot en met 2025.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Actie b:

CO_2e-gehalte van alle relevante financieringen & beleggingen

Lichte stijging in het percentage vermogen waarover emissies worden gemeten naar 85%. Veel data is gebaseerd op schattingen, met name voor niet-beursgenoteerde bedrijven

Het gemeten vermogen ten opzichte van de totale portefeuille van de sector[1]

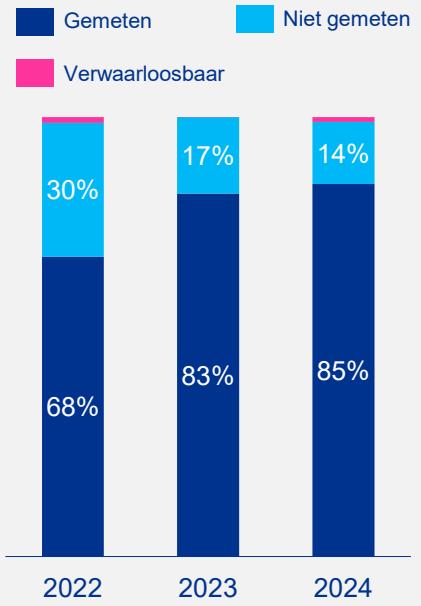

Datavolledigheid[2] 2022: 98% v.d. portefeuille[3]
Datavolledigheid[2] 2023: 97% v.d. portefeuille[3]
Datavolledigheid[2] 2024: 97% v.d. portefeuille[3]

Het Klimaatcommitment stelt dat instellingen zich committeren aan het ondernemen van actie om het CO_2e-gehalte van hun relevante financieringsactiviteiten te meten. Volgens de herziene Leidraad, gepubliceerd in 2025 en vanaf volgend rapportagejaar volledig toegepast, geldt dat in principe alle financieringen en beleggingen relevant zijn, met uitzondering van de categorieën waarvoor het CO_2e-gehalte verwaarloosbaar is. Tien investeerders hebben aangegeven specifieke beleggingscategorieën of delen hiervan niet te hebben gemeten omdat ze als niet-relevant gezien werden. Dit betreft bijvoorbeeld cash of derivaten/afgeleide producten.

De figuur links toont dat in 2024 de gefinancierde scope 1- en 2-broeikasgasemissies voor 85% van de totale portefeuille in de sector (vermogen in euro) zijn gemeten. In 2022 was dit 68% en in 2023 83%. De stijging van het gemeten vermogen ten opzichte van de totale portefeuille is minder groot dan voorgaande jaren. Wel zijn ook de kwaliteit, consistentie en volledigheid van rapporteren verbeterd. Veel instellingen hebben bijvoorbeeld over meer categorieën van scope 3 gerapporteerd of rapporteren nu in lijn met de PCAF Financed Emissions Standard[4], de algemeen aanvaarde rapportagestandaard van de sector. Dit toont de professionalisering van de onderliggende processen bij de instellingen en is nodig om goed te kunnen sturen op emissiereductie van de sector; meten is immers weten.

Wanneer een uitsplitsing gemaakt wordt tussen kredietverleners en investeerders zien we dat kredietverleners over de afgelopen drie jaar een hoger percentage van de emissies meten (86-92%) dan investeerders (59-81%). Kredietverleners meten daarentegen wel meer emissies op basis van schattingen.

Kijkend naar de datakwaliteit zien we een gewogen gemiddelde PCAF-datakwaliteitsscore[4] voor scope 1 en 2 bij investeerders van 2,48 op een schaal van één tot vijf. Data met datakwaliteit die dichter bij 1 ligt is voor een groter deel gebaseerd op direct gerapporteerde emissiedata van onderliggende bedrijven. Kredietverleners hebben een gewogen gemiddelde score van 3,48 voor scope 1 en 2. Dit betekent dat meer data is gerapporteerd op basis van schattingen aan de hand van beschikbare emissiefactoren voor de sector waarin de onderliggende bedrijven actief zijn. Voor scope 3 zien we eenzelfde patroon, maar met een lagere datakwaliteit, namelijk 2,99 voor investeerders en 4,24 voor kredietverleners.

Hogere datakwaliteit bij investeerders komt onder andere doordat zij grote, beursgenoteerde bedrijven financieren. Kredietverleners lenen daarentegen aan kleinere bedrijven. Grote beursgenoteerde bedrijven hebben meestal broeikasgasemissiedata beschikbaar en deze data heeft een datakwaliteitsscore van 1 of 2. Voor kleinere bedrijven is dit minder vaak het geval. Hiervoor worden schattingen gedaan op basis van land, sector en omzet (datakwaliteitsscore 4) of activa (datakwaliteitsscore 5). Voor verbeteringen in datakwaliteit zijn de instellingen, naast eigen inspanningen, dus ook afhankelijk van de bedrijven die zij financieren.

Gewogen gemiddelde PCAF-datakwaliteitsscore[4]

1: meeste zekerheid; 5: schatting op basis van minste data

Investeerders

Scope 1+2	Scope 3
2,48	2,99

Kredietverleners

Scope 1+2	Scope 3
3,48	4,24

[1] Inclusief staatsobligaties.
[2] Datavolledigheid: de portefeuille van meegenomen instellingen ten opzichte van de totale gezamenlijke portefeuille van alle instellingen (in procent).
[3] Een instelling is niet meegenomen op aanvraag van de instelling omdat geen juiste dan wel vergelijkbare data beschikbaar was voor één rapportageperiode.
[4] Zie The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry Part A - Financed Emissions (zie pagina 57, 73, 83, 92, 98, 106 en 120 voor specifieke uitleg over de datakwaliteitsscores).

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Scope 1- en 2-emissies worden over 94% van de leningen aan gespecificeerde sectoren gemeten, energieproductie en land-, bosbouw en visserij zijn het meest CO_2e-intensief

Het vermogen waarover de broeikasgasemissies zijn gemeten ten opzichte van het totale vermogen per sector onder kredietverleners (in %)[1,3]

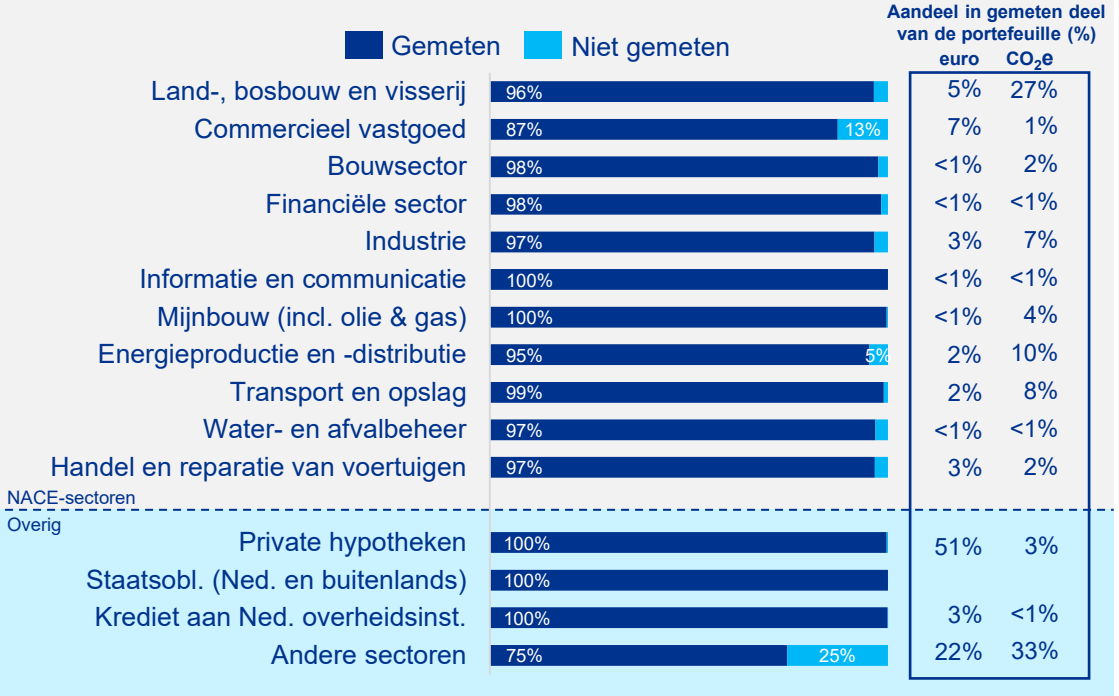

Datavolledigheid 2024: 100% van de kredietportefeuille

Kredietverleners meten in 2024 de scope 1- en 2-emissies over 94% van de uitstaande leningen binnen de gespecificeerde sectoren. De emissies zijn in veel sectoren over meer dan 95%, en de meeste daarvan zelfs over meer dan 97%, van de uitstaande leningen gemeten. De voornaamste uitzondering hierop is commercieel vastgoed, waarvoor over 87% van de uitstaande leningen scope 1- en 2-emissies zijn gemeten. Dit lagere percentage voor commercieel vastgoed is mogelijk te verklaren doordat voor het schatten van emissies in deze sector meer datapunten nodig zijn dan voor het schatten van emissies in andere sectoren.

Een vergelijking met voorgaande jaren is in dit geval moeilijk te maken omdat de sectorenindeling aangepast is. De sectoren in dit rapport zijn gebaseerd op de NACE-sectoren die in het Net Zero Investment Framework 2.0[2] (NZIF 2.0) als materieel worden beschouwd, en die zijn bepaald op basis van de relevantie van de broeikasgasemissies van de sectoren. Overige sectoren, die vooral diensten omvatten, zijn in dit overzicht onder 'Andere sectoren' ondergebracht. Ook zijn financieringen in de publieke sector en hypotheken separaat opgenomen.

De sectoren 'Land-, bosbouw en visserij' en 'Energieproductie en -distributie' zijn het meest emissie-intensief in de portefeuille(s) van de instellingen, wat te zien is aan het hogere aandeel in CO_2e dan het aandeel in euro. Wat daarnaast opvalt is dat de 'Andere sectoren' emissie-intensiever zijn dan gemiddeld, wat impliceert dat hier ook emissie-intensieve sectoren in zijn opgenomen. Een kanttekening hierbij is dat we in dit overzicht kijken naar de scope 1- en 2-emissies van de sectoren. Indien we naar scope 3 zouden kijken, zou dit beeld hoogstwaarschijnlijk anders zijn, met name bij de financiële sector en de mijnbouw-sector waar de olie- en gasindustrie onder vallen.

Een uitdaging zit voor kredietverleners in het verhogen van de datakwaliteit, waarvoor zij afhankelijk zijn van de partijen waaraan zij lenen, die daarvoor meer broeikasgasemissiedata moeten rapporteren. Het verhogen van de datakwaliteit kan de effectiviteit van sturing verhogen.

[1] De sectoren 'Hypotheken' en 'Krediet aan Nederlandse overheidsinstellingen' en 'Staatsobligaties' zijn niet opgenomen in de Leidraad, maar zijn hier toegevoegd, aangezien de data beschikbaar is.
[2] Zie NZIF 2.0 pagina 23.
[3] Staatsobligaties zijn niet meegenomen in de cijfers 'aandeel in gemeten deel van de portefeuille (%) in euro en in CO_2e', omdat deze broeikasgasemissies niet vergelijkbaar zijn met de broeikasgasemissies in andere sectoren.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Investeerders rapporteren scope 1- en 2-emissies over 92% van het vermogen in prioriteits-categorieën, met name rapportage over hypotheken is significant toegenomen

Het vermogen waarover de CO_2e-emissies zijn gemeten ten opzichte van het totale vermogen per beleggingscategorie (in %)[3]

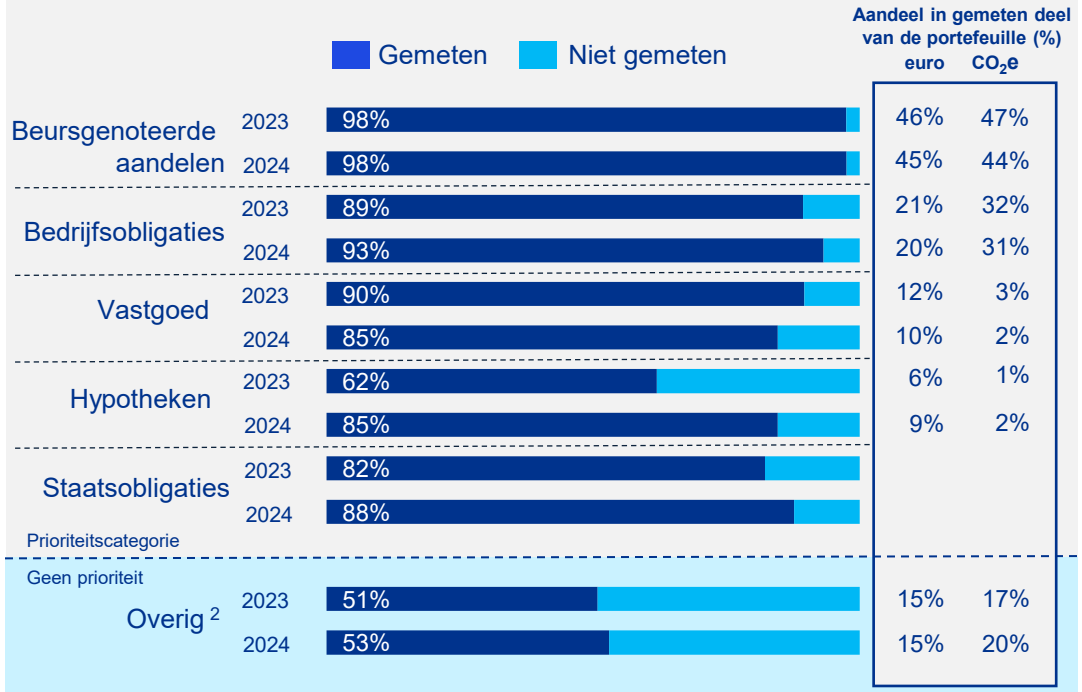

Datavolledigheid 2023: 81% van de beleggingsportefeuille[1]
Datavolledigheid 2024: 87% van de beleggingsportefeuille[1]

Investeerders meten, net als kredietverleners, de emissies over het grootste deel van het vermogen. Rapportage hierover vindt plaats aan de hand van beleggingscategorieën in plaats van economische sectoren. Het vermogen waarover broeikasgasemissies zijn gemeten is hoger dan in de twee jaar hiervoor: in 2024 wordt over 92% van het vermogen in deze categorieën gemeten, vorig jaar was dit 88% en het jaar daarvoor 89%. De toename in gemeten emissies is met name te verklaren door een toename in gemeten emissies binnen de categorieën ‘Hypotheken’ en ‘Staatsobligaties’. Voor ‘Hypotheken’ is dit gestegen van 62% naar 85% en voor ‘Staatsobligaties’ van 82% naar 88%. ‘Vastgoed’ is de enige categorie waarvoor de gemeten emissies zijn gedaald, namelijk van 90% naar 85%. Volgens de investeerders was de databeschikbaarheid voor deze categorie minder goed dan vorig jaar.

In deze analyse konden niet alle investeerders worden meegenomen, waardoor de figuur data toont voor 87% van het gezamenlijke vermogen van de groep investeerders. Twee instellingen rapporteren niet op beleggingscategorie en worden niet meegenomen in de analyse. Het ontbreken van data op categorieniveau beperkt het sturingsvermogen van deze instellingen.

De beleggingsmix van de investeerders is niet sterk veranderd sinds vorig jaar. De gerelateerde broeikasgasemissies laten echter wel een andere verhouding zien. De beursgenoteerde aandelen vertegenwoordigen een kleiner aandeel van de broeikasgasemissies. Dit is nu 44% en was vorig jaar 47%. Dit komt onder andere door hogere beurswaarderingen en daardoor lagere emissies per euro marktwaarde van beursgenoteerde bedrijven, naast bewuste beleggingsstrategieën en broeikasgasemissiereducties in de reële economie.

Een gedeelte van de investeerders heeft reductiedoelstellingen per beleggingscategorie geformuleerd, waarvan de meeste voor de categorieën ‘Beursgenoteerde aandelen’ en ‘Bedrijfsobligaties’ (beide 29 keer). Verder hebben achttien investeerders reductiedoelstellingen geformuleerd voor ‘Vastgoed’ en elf voor ‘Hypotheken’. De genomen maatregelen om te sturen op de doelstellingen kunnen effect gehad hebben in de reële economie, maar daadwerkelijke attributie is lastig.

[1] Twee instellingen hebben geen uitsplitsing per beleggingscategorie gerapporteerd.
[2] Onder ‘Overig’ vallen ook private equity en infrastructuur.
[3] Staatsobligaties zijn niet meegenomen in de cijfers ‘aandeel in gemeten deel van de portefeuille (%) in euro en in CO_2e’, omdat deze broeikasgasemissies niet vergelijkbaar zijn met de broeikasgasemissies in andere sectoren.

KPMG © 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Scope 1- en 2-broeikasgasemissies (excl. staatsobligaties) dalen in 2024 net als in 2023, met een sterke daling in emissie-intensiteit bij met name verzekeraars en pensioenfondsen

Gerapporteerde bruto-emissies voor scope 1 en 2 (Mt CO_2e) [1,2,5]

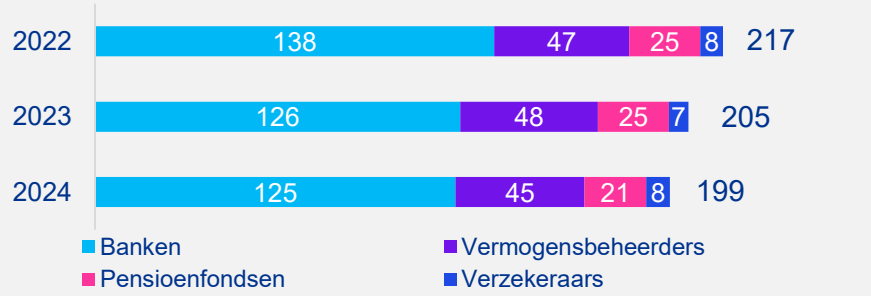

Datavolledigheid[2] 2022: 96% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2023: 97% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2024: 97% van de portefeuille

Economische emissie-intensiteit voor scope 1 en 2 (tCO_2e/ gemeten miljoen euro uitgeleend of geïnvesteerd) [1,2,3]

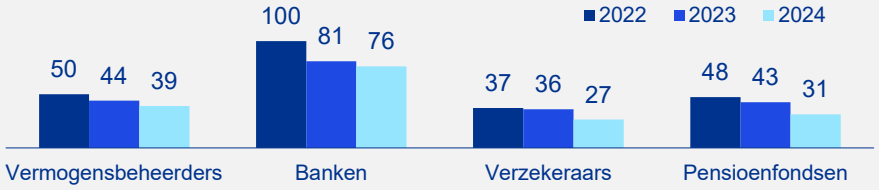

Datavolledigheid[2] 2022: 96% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2023: 97% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2024: 97% van de portefeuille

Absolute scope 1- en scope 2-emissies die instellingen meten en gerapporteerd hebben over hun vermogen (exclusief staatsobligaties) zijn gedaald in de afgelopen twee jaar. Een vergelijking van de cijfers met Nederlandse en mondiale uitstootcijfers laat een gemengd beeld zien: terwijl de trend in Nederland deels vergelijkbaar is, en daalt[3], is de wereldwijde uitstoot juist gestegen[4], in contrast met de getoonde ontwikkeling. De datavolledigheid betreffende gerapporteerde bruto-emissies voor scope 1 en 2 is stabiel ten opzichte van vorig jaar en onveranderd hoog. De portefeuilles van twee instellingen zijn niet meegenomen in de figuren en data op deze pagina.

Ook in de economische emissie-intensiteit zien we een daling bij alle subsectoren. De subsectoren zijn apart getoond in beide grafieken, mede omdat er onvermijdelijk dubbelingen in de data zitten, met name onder pensioenfondsen/verzekeraars en vermogensbeheerders. De uitstoot over 2023 die in dit rapport wordt gepubliceerd is lager dan de uitstoot die vorig jaar werd gerapporteerd. Deze daling komt door herziening van historische emissiedata van instellingen. De data voor 2022 is met meer onzekerheid omgeven door minder goede databeschikbaarheid toentertijd.

Veel instellingen noemen marktontwikkelingen, zoals veranderingen in de economische waarde of EVIC (Enterprise Value Including Cash) van investeringen, als belangrijke factor voor de afname in gefinancierde emissies. Daarnaast zijn er ook duidelijke bewegingen richting desinvesteringen in CO_2e-intensieve sectoren en reallocatie naar laag-emissiebedrijven en rapporteren instellingen over methodologische aanpassingen, zoals de overstap naar de PCAF-methodiek. Ook verbeterde datakwaliteit speelt een rol. Over het geheel genomen is er een trend zichtbaar van meer bewuste klimaatgedreven financieringskeuzes, al blijft de impact van marktdynamiek en meetmethoden aanzienlijk. Dit dient dus ook sterk gewogen te worden in de interpretatie van de trends. Het verbeteren van datakwaliteit, en met name vergelijkbaarheid over jaren, is een focuspunt. Door middel van attributieanalyse kunnen instellingen de komende jaren inzichtelijker maken welke onderliggende drivers verantwoordelijk zijn voor veranderingen in de gerapporteerde emissies.

Instellingen benadrukken dat hoewel een daling in gefinancierde emissies een positief teken kan zijn, dit niet noodzakelijkerwijs bijdraagt aan de klimaatdoelstelling van Parijs. Ze focussen steeds meer op het financieren van bedrijven en activiteiten in lijn met transitiepaden in de reële economie en ontwikkelen methoden (bijvoorbeeld op basis van NZIF-richtlijnen) om te beoordelen of hun financieringen op koers liggen.

[1] Exclusief staatsobligaties.
[2] Twee instellingen zijn niet meegenomen omdat ze geen juiste data hadden voor één of meerdere periodes.
[4] Daling uitstoot broeikasgassen vlakt af in 2024 | CBS.

[4] CO_2 and Greenhouse Gas Emissions - Our World in Data.
[5] Definities van 'economische emissie-intensiteit' en 'absolute emissies' zijn afkomstig uit het NVB-Guidehouse-rapport 2023. De term 'absolute emissies' betreft momenteel een best mogelijke schatting van de totale emissies op basis van de beschikbare data.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Rapportage over scope 3-emissies is nog in ontwikkeling, gerapporteerde scope 3-emissies stijgen ten opzichte van vorig jaar, met name bij banken en verzekeraars

Gerapporteerde emissies voor scope 1, 2 en 3 (Mt CO_2e)[1]

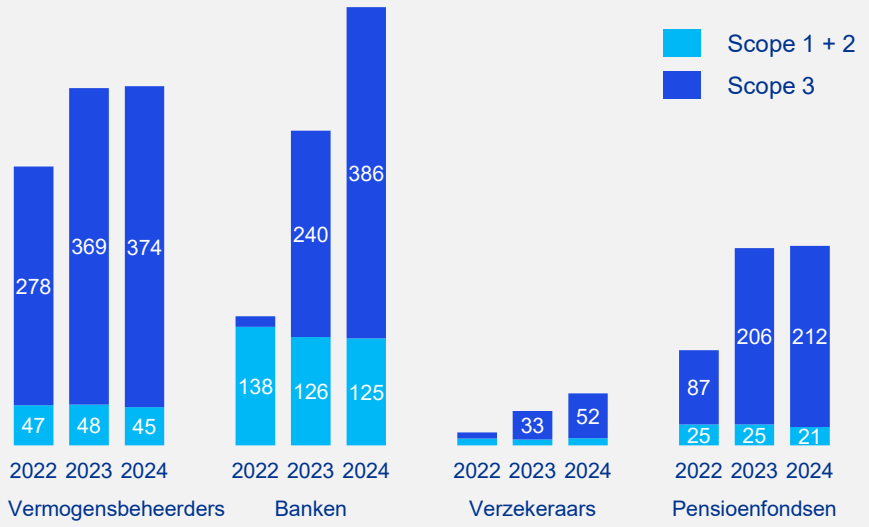

Datavolledigheid[2] 2022: 96% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2023: 97% van de portefeuille
Datavolledigheid[2] 2024: 97% van de portefeuille

In tegenstelling tot scope 1 en 2 is er bij scope 3 voornamelijk een stijging in de gefinancierde uitstoot te zien. Zo zien we een zeer sterke toename bij banken en verzekeraars, en in mindere mate bij vermogensbeheerders en pensioenfondsen. Deze stijging van de gerapporteerde emissies wil niet zeggen dat de daadwerkelijk gefinancierde scope 3-emissies ook gestegen zijn, of dat er gesproken kan worden van een trend. De stijging komt, naar waarschijnlijkheid, grotendeels door de positieve ontwikkelingen in de sector op het vlak van databeschikbaarheid en -vergelijkbaarheid en volwassenheid van processen, alsmede door wettelijke vereisten uit de SFDR en vanuit de European Banking Authority (EBA). De EBA gaf instellingen een transitieperiode tot juni 2024 voor het implementeren van scope 3-rapportage[3]. Ook volgens de PCAF Financed Emissions Standard moeten financiële instellingen de gefinancierde scope 3-uitstoot rapporteren[4], tenzij de data niet beschikbaar is of met veel onzekerheid is omgeven. Hoewel harde conclusies dus niet getrokken kunnen worden, is er wel duidelijke verbetering in rapportagekwaliteit en -volledigheid zichtbaar. Toch blijft ook nu een groot deel van de scope 3-emissies gebaseerd op schattingen, of blijven deze nog compleet buiten beeld.

De scope 3-emissies zijn (deels) gerapporteerd door instellingen die in totaal 97% van het vermogen in de sector vertegenwoordigen. Drie instellingen die samen de overige 3% vertegenwoordigen, konden niet worden meegenomen. Dit percentage is onveranderd hoog, al is de data uit 2022 met meer onzekerheid omgeven dan de data uit 2023 en 2024. Met betrekking tot scope 3 geeft deze manier van uitdrukken van datavolledigheid geen compleet beeld vergeleken met scope 1 en 2. Het is namelijk zo dat binnen de instellingen die rapporteren dit vaak maar gebeurt over een beperkt deel van de portefeuille, of over een selectie aan scope 3-categorieën (omdat bedrijven die gefinancierd worden niet over alle scope 3-categorieën rapporteren). Daarnaast kunnen instellingen ervoor kiezen om scope 3 voor bepaalde sectoren nog niet te meten, maar voor andere wel. Als we met dit laatste rekening houden, dan worden in 2024 over 78% van het relevante deel van de portefeuille van de sector als geheel scope 3-emissies gerapporteerd, tegen 59% in 2023[5]. Dit laat zien dat instellingen over een steeds groter deel van de portefeuille scope 3-emissies berekenen. In 2023 rapporteerden slechts 23 instellingen scope 3-emissies over meer dan 80% van het relevante deel van hun eigen portefeuille en zestien instellingen over minder dan 50%. In 2024 meten 27 instellingen over meer dan 80% van de portefeuille scope 3-emissies en slechts acht over minder dan 50%. De instellingen die voor een beperkt deel van hun portefeuille scope 3-emissies rapporteren, geven aan dat dit voornamelijk komt door gebrek aan data. Ook is de datakwaliteit vaak onvoldoende, omdat de emissiedata gebaseerd is op schattingen of modelmatige aannames.

[1] Exclusief staatsobligaties.
[2] Drie instellingen zijn niet meegenomen omdat ze geen juiste dan wel vergelijkbare data hadden voor één of beide rapportageperiodes.
[3] Zie EBA draft ITS on Pillar 3 disclosures on ESG Risks.pdf pagina 19.
[4] Zie The Global GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry pagina 69 en 125.
[5] Exclusief staatsobligaties en investeringen en kredieten aan hypotheken of onroerend goed. Hiervoor zijn geen of geen algemeen geaccepteerde en gebruikte methodologieën voor het berekenen van scope 3-emissies.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

De gerapporteerde absolute emissies voor staatsobligaties zijn in 2024 toegenomen, maar de emissie-intensiteit is licht afgenomen

Gerapporteerde scope 1- en 2-emissies van staatsobligaties (Mt CO_2e)[3]

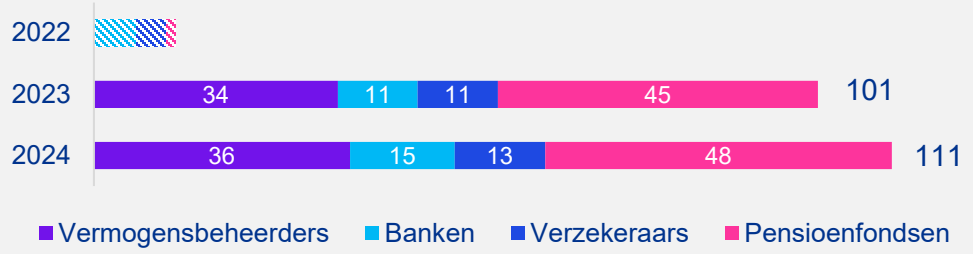

Datavolledigheid[1] 2022: 88% van de portefeuille
Datavolledigheid[1] 2023: 87% van de portefeuille
Datavolledigheid[1] 2024: 89% van de portefeuille

Economische emissie-intensiteit voor scope 1 en 2 van staatsobligaties (tCO_2e/gemeten miljoen euro uitgeleend of geïnvesteerd)[2,3]

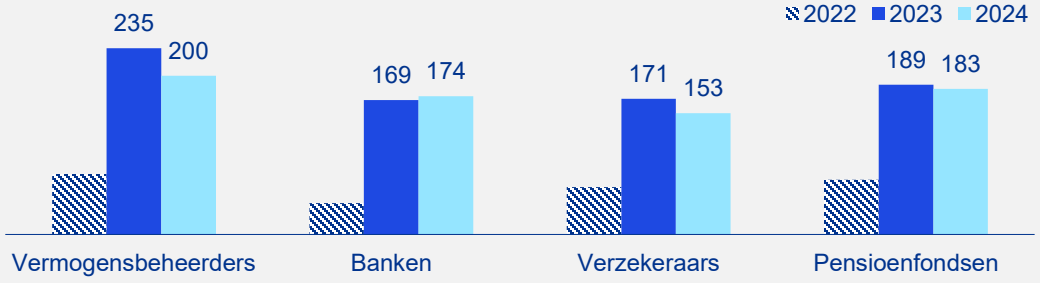

Datavolledigheid[1] 2022: 88% van de portefeuille
Datavolledigheid[1] 2023: 87% van de portefeuille
Datavolledigheid[1] 2024: 89% van de portefeuille

Conform de PCAF-methodiek en de Leidraad worden de scope 1- en 2-emissies van staatsobligaties hier apart getoond van financieringen van bedrijven. Het rapporteren van emissies van staatsobligaties en van bedrijven leidt tot dubbeltelling van emissies. Immers, de emissies van landen bevatten volgens de PCAF-methodiek ook de emissies van bedrijven in dat land. Daarnaast is de gefinancierde uitstoot voor staatsobligaties niet goed te vergelijken met de gefinancierde uitstoot voor bedrijven. De gefinancierde uitstoot van staatsobligaties wordt berekend op basis van hun waarde ten opzichte van het bbp van het land, terwijl bij bedrijfsinvesteringen de waarde wordt afgezet tegen die van het bedrijf. Ook hier zijn de subsectoren apart getoond, mede omdat er onvermijdelijk dubbelingen in de data zitten, met name onder vermogensbeheerders en pensioenfondsen/verzekeraars.

Het eerste dat opvalt in de figuur linksboven is het grote verschil gerapporteerde emissies tussen 2022, 2023 en 2024. De gerapporteerde uitstoot in 2022 was zeer laag, omdat veel instellingen geen of zeer weinig uitstoot rapporteerden over hun staatsobligaties, bijvoorbeeld omdat toen een andere methodiek werd gebruikt. In 2024, ten opzichte van 2023, zien we bij alle vier de typen instellingen een kleine stijging in de hoeveelheid gerapporteerde scope 1- en 2-emissies voor staatsobligaties van de instellingen. Let wel, slechts enkele instellingen hebben een specifiek actieplan of maatregelen voor emissiereductie bij staatsobligaties. Zij kunnen namelijk minimaal sturen op deze emissies en hebben door wetgeving beperkte vrijheid wat betreft de landen waarvan zij obligaties mogen aanhouden en het aandeel hiervan in de portefeuille.

In de figuur linksonder zien we de tegenovergestelde beweging bij drie van de vier typen instellingen, namelijk kleine dalingen in emissie-intensiteit. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn veranderingen in staatsobligatieportefeuilles, dus een andere verdeling van landen waarvan staatsobligaties gekocht zijn, of behaalde emissiereducties in de reële economie. Andere mogelijke verklaringen zijn verschillen in datakwaliteit en meetmethodiek over de jaren. De datavolledigheid is licht toegenomen ten opzichte van vorig jaar. De schommelingen in datavolledigheid hebben te maken met de variatie over tijd in grootte van de portefeuilles van de instellingen die geen emissiedata over staatsobligaties aanleveren.

[1] Vijf instellingen zijn niet meegenomen omdat ze geen juiste dan wel vergelijkbare data hebben voor één of beide rapportageperiodes.
[2] Definitie van 'economische emissie-intensiteit' is afkomstig uit het NVB-Guidehouse-rapport 2023.
[3] Data uit 2022 is voor de volledigheid toegevoegd, maar is niet goed vergelijkbaar met data uit 2023 en 2024, zie toelichting in de tekst.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Actie c:

Instellingen stellen een actieplan op en rapporteren over de voortgang

De meerderheid van de instellingen heeft voortgang geboekt in lijn met reductiedoelstellingen, maar ambitieuze 1,5°C-doelen blijven uitdagend

Emissiedoelstellingen van instellingen
Alle instellingen die zich hebben gecommitteerd aan het Klimaatcommitment hebben reductiedoelstellingen betreffende hun gefinancierde scope 1- en 2-emissies. Deze emissiedoelstellingen worden ook steeds meer vertaald naar doelstellingen per sector en financieringscategorie. Zo geven 32 van de in totaal 44 investerende instellingen aan dat zij doelstellingen hebben voor specifieke beleggingscategorieën. Dit is een beperkte toename ten opzichte van vorig jaar; toen waren dit 30 van de 45 investerende instellingen. Beursgenoteerde aandelen, bedrijfsobligaties en vastgoed zijn veruit de meest voorkomende categorieën met reductiedoelstellingen. Dit jaar geven zestien van de 48 instellingen aan doelstellingen te hebben op hun gefinancierde scope 3-emissies of een deel hiervan. Dit zijn er twee meer dan vorig jaar. Datakwaliteit en -beschikbaarheid zijn de meest genoemde belemmeringen voor het stellen van doelstellingen op scope 3-emissies. Scope 3-emissies zijn aanzienlijk lastiger te meten vanwege de complexiteit, fragmentatie en afhankelijkheid van externe datastromen. Instellingen geven aan te wachten met concrete doelen tot de data betrouwbaarder is.

Prestaties ten opzichte van doelstellingen
Van de 48 instellingen geven er 33 aan dat hun gemeten voortgang voor broeikasgasemissiereductie volledig in lijn is met hun gestelde doelen. Dit is een lichte afname ten opzichte van vorig jaar (destijds 35/49). Alle verzekeraars geven aan op koers te liggen. Elf instellingen geven aan dat ze slechts deels op koers zijn, voor bepaalde sectoren of asset classes. Drie instellingen geven aan het niet te weten en maar één instelling is niet in lijn met de doelen. Dit betekent dat ook dit jaar weer meer instellingen inzicht hebben gekregen in hun voortgang op de gestelde doelen, ten opzichte van een jaar geleden. Toen gaven zes instellingen aan niet te weten of ze op schema lagen. De drie instellingen die dit jaar aangeven het niet te weten, leggen uit dat dit komt door ontbrekende data, er voor bepaalde producten geen duurzaamheidsdoelen zijn, of er een fusie plaatsvindt met een andere organisatie die de doelstellingen beïnvloedt. De instelling die niet in lijn is, geeft aan dat financieel gemotiveerde keuzes het behalen van de broeikasgasemissiedoelstellingen heeft beïnvloed. Daarnaast geven instellingen, waaronder de elf die slechts deels op koers zijn, ook aan dat ambitieuze doelstellingen zoals het 1,5°C-pad nog ver uit zicht zijn. Dit komt mede doordat de reële economie achterblijft en uitsluitingen niet in hetzelfde tempo kunnen worden voortgezet als voorheen. Hierdoor wordt er in de toekomst een minder snelle broeikasgasemissiereductie in de portefeuille verwacht.

Herziening van doelstellingen
Van de 48 instellingen geven er 31 aan dat hun doelstellingen niet veranderd zijn ten opzichte van 2023. Daarnaast geven er zeven aan wel hun doelstellingen te hebben veranderd door significante veranderingen in hun portofolio, en tien instellingen geven aan veranderingen te hebben aangebracht vanwege andere redenen. Dit zijn bijvoorbeeld extra opgenomen doelstellingen vanwege het voorliggen op schema, een hogere ambitie met betrekking tot investeringen in klimaatoplossingen, of aanpassingen van het Transition Pathway Initiative (TPI) aan het gehanteerde 1,5°C-pad. Dit weerspiegelt dat de doelstellingen van instellingen niet statisch zijn.

33/48 (2024: 35/49)
Instellingen geven aan dat de geboekte voortgang volledig in lijn is met de gestelde doelstellingen.

11/48 (2024: 7/49)
Instellingen geven aan dat de geboekte voortgang voor *een deel* van de portefeuille in lijn is met de gestelde doelstellingen.

1/48 (2024: 1/49)
Instellingen geven aan dat er geen geboekte voortgang is op de gestelde doelstellingen.

3/48 (2024: 6/49)
Instellingen geven aan dat ze niet weten of er voortgang is geboekt op de gestelde doelstellingen.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Instellingen blijven een breed palet aan maatregelen inzetten als onderdeel van hun transitieplannen en passen plannen aan gebaseerd op nieuwe inzichten

Engagement blijft net als voorgaande jaren het meest gebruikte instrument als onderdeel van transitieplannen. De diversiteit aan maatregelen en aanpassingen van transitieplannen onderstrepen dat instellingen hun aanpak voortdurend verbreden en versterken om effectief bij te dragen aan de klimaatdoelstellingen.

Overzicht van toegepaste maatregelen

Instellingen zetten als onderdeel van hun transitieplannen uiteenlopende instrumenten in om hun reductiedoelstellingen te realiseren. Net als voorgaande jaren wordt een breed palet aan maatregelen toegepast. Engagement blijft het meest ingezette instrument: van de 44 investeerders passen 41 instellingen engagement toe (tegenover 39 in 2023). Andere veelgebruikte maatregelen onder investeerders zijn desinvestering (36 tegenover 33 in 2023), proxystemmen (36 tegenover 35 in 2023), groene sector/impactbeleggen (34, gelijk aan 2023) en portefeuilleverlegging (25 tegenover 23 in 2023). Bij kredietverleners geldt dat van de veertien instellingen er tien inzetten op engagement (gelijk aan 2023), tien inzetten op groene sector/impactbeleggen (acht in 2023), negen instellingen bedrijven uitfaseren of uitsluiten (zeven in 2023) en negen instellingen gebruikmaken van duurzaamheidsleningen (acht in 2023). Daarmee is zichtbaar dat instellingen over de breedte maatregelen blijven inzetten om hun reductiedoelstellingen te behalen.

Uitdagingen bij implementatie transitieplan

De meeste instellingen geven aan op schema te liggen met de implementatie van hun transitieplan, of juist meer vooruitgang te boeken dan verwacht. Er is echter ook een aantal instellingen dat aangeeft minder voortgang te maken met de implementatie. De redenen die genoemd worden zijn divers, maar zijn onder andere interne reorganisatie, financiële overwegingen en de transitie naar een nieuw pensioenstelsel. Deze uitdagingen onderstrepen dat de implementatie van transitieplannen niet los gezien kan worden van bredere organisatorische, economische en beleidsmatige ontwikkelingen. Dit vraagt om een flexibele en lerende aanpak, waarbij instellingen hun transitieplannen en maatregelen continu evalueren en bijstellen.

Aanpassingen in maatregelen en transitieplan

Hoewel de meeste instellingen aangeven op schema te liggen, geven in totaal 20 van de instellingen aan dat zij hun maatregelen binnen het transitieplan hebben aangepast ten opzichte van vorig jaar. De meerderheid deed dit om hun klimaattransitieplan en/of klimaatstrategie aan te scherpen, vaak als reactie op snel veranderende beleidswijzigingen, wetenschappelijke inzichten, marktontwikkelingen en uitbreiding van targets en asset classes. Ook evaluatie van de effectiviteit van bestaande maatregelen speelt een rol. De overige instellingen noemen uiteenlopende redenen voor aanpassing. Verzekeraars waren het meest actief in het doorvoeren van veranderingen in maatregelen. Hierbij is het belangrijk te onderstrepen dat instellingen bij de uitvoering van hun transitieplannen ook afhankelijk zijn van mondiale ontwikkelingen. Wanneer mondiale CO_2-reductie achterblijft, wordt het voor instellingen steeds lastiger om hun plannen en portefeuilles in lijn te houden met de doelstellingen. Hierdoor moeten doelen en maatregelen voortdurend worden bijgesteld, en wordt het opstellen van portefeuilles in lijn met het Akkoord van Parijs complexer.

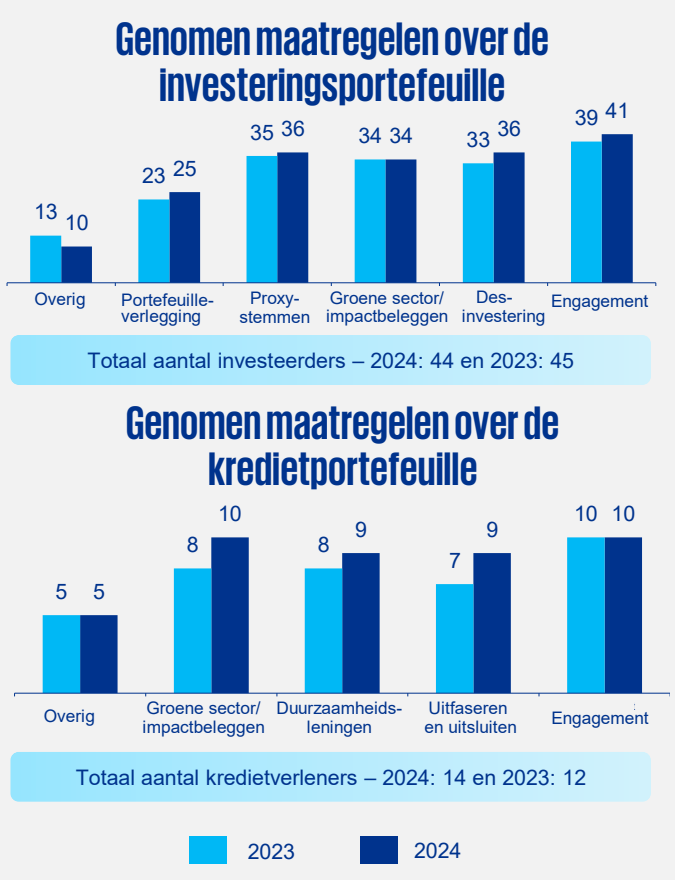

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Maatregelen dienen bij te dragen aan emissiereductie in de reële economie, maar het blijft lastig om daadwerkelijke impact te meten. Compensatie wordt beperkt ingezet als aanvullend instrument

Het is relevant om onderscheid te maken tussen reductie van gefinancierde emissies en emissiereductie in de reële economie. Reductie van gefinancierde emissies betekent dat de uitstoot in de investerings- en leningenportefeuilles afneemt, maar alleen daadwerkelijke reductie in de reële economie telt voor het tegengaan van klimaatverandering. Het ontbreekt in de breedte echter aan robuuste meetmethoden en tools om deze impact goed in kaart te brengen. Hierdoor blijft het effect van emissiereductie in de reële economie vaak beperkt zichtbaar.

Verschil tussen effectiviteit van maatregelen betreffende gefinancierde emissies en emissies in de reële economie
Hoewel instellingen vaak rapporteren over de emissies van hun portefeuilles, ligt de focus van hun maatregelen op het realiseren van daadwerkelijke emissiereductie in de reële economie. In plaats van direct te sturen op absolute emissiereducties, hanteren veel financiële instellingen maatstaven die inzicht geven in de verwachte bijdrage van bedrijven aan de transitie. Op basis daarvan nemen zij hun financieringsbeslissingen. Het uiteindelijke doel is dat de heroriëntatie van kapitaalstromen bijdraagt aan gunstige financieringsvoorwaarden voor bedrijven die verduurzamen, waardoor een positieve stimulans ontstaat om de transitie te versnellen. Het meten van portefeuille-emissies blijft belangrijk voor transparantie en monitoring, maar de kern van de strategie is het versnellen van transitie bij bedrijven. Zonder daadwerkelijke verandering bij ondernemingen en sectoren blijft de impact van financiële instellingen een papieren exercitie.

Instellingen erkennen de verschillen tussen maatregelen die vooral effectief zijn voor het reduceren van gefinancierde emissies en maatregelen die effectiever zijn voor het reduceren van emissies in de reële economie. Voor het reduceren van gefinancierde emissies worden uitsluiten en uitfaseren van koolstofintensieve bedrijven, herstructurering van portefeuilles en ESG-integratie, bijvoorbeeld aan de hand van ESG-scores, als het meest effectief genoemd. In de reële economie worden engagement met bedrijven en beleidsmakers, proxystemmen en impact-investeren, zoals (Taxonomy-aligned) investeringen in de energietransitie en duurzame technologieën en/of verduurzaming van vastgoed, als meest effectief benoemd. Juist om impact te hebben in de reële economie kiezen instellingen vaak voor engagement en passen zij uitsluiting alleen toe bij achterblijvers in CO_2e-intensieve sectoren. Uiteraard hangt de effectiviteit van maatregelen, zowel wat betreft gefinancierde emissies als emissies in de reële economie, ook sterk af van de intentie waarmee en de manier waarop deze worden toegepast.

Van alle instellingen geeft een groot deel aan dat het daadwerkelijk meten van impact op de reële economie en de bijdrage van financiële instellingen aan de reductie van emissies in de reële economie (momenteel) niet mogelijk is. Dit vanwege het missen van de juiste tools of methoden hiervoor. Attributie is complex; het is moeilijk om de bijdrage van één financiële instelling te isoleren van andere invloeden zoals bijvoorbeeld regelgeving, marktontwikkelingen of acties van andere investeerders. Zeventien van de 48 instellingen geven aan dat zij de impact op de reële economie wel (deels) meten als onderdeel van het klimaattransitieplan. Dit gebeurt voornamelijk bij impactinvesteringen en thematische strategieën. Voorbeelden van impactindicatoren, die dus vaak maar een deel van de portefeuille beslaan, zijn de vermeden emissies, energielabel-verbeteringen en in sommige gevallen emissiereductie (via attributieanalyses).

Compensatie van gefinancierde emissies
Instellingen richten zich primair op het terugbrengen van gefinancierde CO_2e-emissies. Het gebruik van carbon credits of offsets wordt door veel partijen op het moment niet gezien als een geschikt aanvullend instrument voor het terugbrengen van gefinancierde emissies.

Carbon offsetting houdt in dat niet-gereduceerde emissies worden gecompenseerd door activiteiten die elders emissies vermijden of verwijderen. Volgens PCAF kan dit via financiering van oplossingen die emissies voorkomen (vermeden emissies) of CO_2 uit de atmosfeer te halen (carbon removal). Het gebruik van offsets voor gefinancierde emissies blijft beperkt: slechts drie instellingen passen dit toe, een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar, en drie andere overwegen het in de toekomst. Voor eigen scope 1- en 2-emissies maken vijftien instellingen wel gebruik van offsets.

Hoewel externe compensatie niet de voorkeur heeft, erkennen sommige instellingen dat het op termijn noodzakelijk kan zijn om netto-nul-doelen te behalen, zeker als de transitie in de reële economie achterblijft.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Samenwerking wordt als effectief beschouwd en collectieve engagement speelt een belangrijke rol. Scorecards worden gebruikt om voortgang te monitoren

Samenwerking tussen verschillende financiële instellingen wordt als belangrijk en effectief gezien, omdat het individuele initiatieven versterkt en de impact vergroot. Scorecards worden door meer dan de helft van de instellingen ingezet om (de bijdrage aan) klimaatdoelstellingen te monitoren en verbeterpunten te identificeren.

Instellingen passen verschillende vormen van engagement toe
In totaal geven, gelijk aan vorig jaar, 44 instellingen aan engagement te gebruiken om invloed uit te oefenen op de broeikasgasemissies van klanten en investeringen. Slechts vier instellingen geven aan geen gebruik te maken van engagement. De meeste instellingen zetten in op meerdere vormen van engagement. 33 instellingen gebruiken collectieve engagementinitiatieven, 32 instellingen gaan een-op-een in dialoog met bedrijven, 22 instellingen zetten in op engagement via externe partijen en zestien instellingen gebruiken beïnvloeding van beleid via brieven aan overheden. De toepassing van engagement verschilt per type instelling, wat mede een reflectie kan zijn van de portefeuillesamenstelling. Vermogensbeheerders en banken maken het meest gebruik van directe engagement. Onder deze directe vorm van engagement valt engagement met bedrijven, maar ook engagement met hypotheekklanten (door banken en verzekeraars). Daarnaast doen vermogensbeheerders ook veel aan collectieve engagement, net zoals verzekeraars en pensioenfondsen. Deze laatste twee partijen voeren ook veel engagement via derde partijen.

Samenwerking en een escalatieproces dragen bij aan effectieve engagement
Samenwerking tussen financiële instellingen in engagementtrajecten wordt als effectief gezien. Veel instellingen hebben zich dan ook aangesloten bij samenwerkingsverbanden als Eumedion, Climate Action100+ en Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC). Door gezamenlijke druk krijgen instellingen sneller toegang tot bedrijven en management, en versterken ze de kwaliteit van de dialoog. Collectieve initiatieven zorgen voor kennisdeling en consistente communicatie en voorkomen zo tegenstrijdige ESG-signalen. Bedrijven zijn bovendien eerder bereid om in gesprek te gaan met investeerderscollectieven dan met individuele partijen.

Indien engagement gevoerd wordt met partijen, en deze onvoldoende verbetering tonen, kunnen instellingen verschillende maatregelen treffen, waaronder het indienen van een aandeelhouders-resolutie (in jurisdicties waar dit mogelijk is), stemrecht uitoefenen en in uiterste gevallen uitsluiting van een bedrijf. Instellingen geven aan een gestructureerd escalatieproces te willen hanteren, om verantwoording te stimuleren en daadwerkelijke impact te realiseren. Van de instellingen die hierover hebben gerapporteerd, geeft 33% aan na het volgen van een gestructureerd escalatieproces desinvestering te hebben toegepast.

Gebruik van scorecards voor monitoren voortgang
Scorecards vormen een belangrijk instrument voor instellingen om de voortgang van bedrijven op klimaat- en engagementdoelstellingen te monitoren. Scorecards kunnen kwantitatieve data (zoals emissietrajecten en reductiedoelstellingen) en kwalitatieve inzichten (op strategie, governance en transparantie) combineren en bieden zo structuur, vergelijkbaarheid en een basis voor gerichte sturing en dialoog.

28 instellingen maken gebruik van scorecards, vooral voor bedrijven (22) en soms ook voor vermogensbeheerders (drie) of een combinatie van bedrijven, vermogensbeheerders en/of overheden (drie). Veel instellingen combineren interne scorecards met externe scorecards en frameworks zoals Climate Action 100+, Transition Pathway Initiative (TPI) en Science Based Targets Initiative (SBTi), en stemmen deze af op hun strategie en engagementdoelen. Van de zestien instellingen die aangeven geen scorecards te hanteren, geven sommige aan nog bezig te zijn met de ontwikkeling van een systeem en gebruiken sommige in de tussentijd teamspecifieke methoden. Andere instellingen vertrouwen op alternatieve instrumenten zoals benchmarks, KPI's of externe dataproviders, zonder deze te structureren in formele scorecards. In enkele gevallen wordt wel informatie verzameld over klimaatprestaties, maar niet benoemd als scorecard of geïntegreerd in de engagementstrategie.

Met de groeiende relevantie van klimaatverantwoording en stakeholderverwachtingen is een gestructureerde vorm van monitoring van de voortgang van bedrijven, zoals via scorecards, niet alleen wenselijk, maar in veel gevallen onmisbaar.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Appendices

Begrippenlijst (1/2)

Appendix 1

- **Bruto-emissies** – De totale hoeveelheid broeikasgassen die een organisatie uitstoot, zonder rekening te houden met maatregelen zoals carbon offsets om deze uitstoot te compenseren. Het betreft de directe en indirecte emissies die de organisatie veroorzaakt, zonder aftrek van compensaties of reducties die elders zijn gerealiseerd.
- **CO_2e** – CO_2e, ofwel CO_2-equivalenten, zijn een maateenheid voor het effect van verschillende broeikasgassen op het klimaat. Hoewel koolstofdioxide (CO_2) het belangrijkste broeikasgas is, zijn er ook andere broeikasgassen, zoals methaan, lachgas of stikstofdioxide die invloed hebben op de opwarming van de aarde. De CO_2e-eenheid drukt de totale broeikasgasemissies uit in een vergelijkbare hoeveelheid CO_2.
- **Duurzaam vastgoed** – Woningen of commercieel vastgoed met een energielabel A of hoger, of renovatie en verduurzaming van vastgoed waarvan de energie-efficiëntie met tenminste 30% verbeterd is (equivalent aan een verbetering van twee EPC-labelstappen).
- **Duurzame energieopwekking** – Geothermische energie, geconcentreerde zonne-energie, zonne-PV (daken en grootschalige projecten), windenergie op land en op zee en oceaan- en getijdenenergie.
- **Emissie-intensiteit** – De EEI is het aantal absolute CO_2e-emissies per uitgeleende of geïnvesteerde euro, uitgedrukt als tCO_2e/miljoen euro uitgeleend/geïnvesteerd. Het doel van deze indicator is om te begrijpen hoe de emissies per monetaire eenheid van verschillende (delen van) portefeuilles zich verhouden ten opzichte van elkaar.
- **Engagement** – Alle activiteiten die een financiële instelling onderneemt om een onderneming of organisatie te bewegen richting een bepaald doel. Binnen de klimaatactieplannen is engagement een sturingsinstrument waarbij instellingen gestructureerde gesprekken met klanten voeren om hun duurzaamheidsactiviteiten te verbeteren.
- **Exposure** – Het totale uitstaande bedrag dat een instelling heeft geïnvesteerd of uitgeleend aan bijvoorbeeld een bepaald bedrijf of aan een bepaalde sector.
- **Fossiele energie** – Energieproductie uit fossiele brandstoffen, en upstream-, midstream- of downstreamactiviteiten in de olie- en gasindustrie.
- **Gefinancierde emissies** – De Voortgangsrapportage gaat over de gefinancierde emissies van financiële instellingen. Dit omvat de scope 1-, 2- en 3-emissies van de bedrijven en overige partijen waar geld aan geleend of in geïnvesteerd wordt.
- **Groene obligatie** – Een financieel instrument dat is ontworpen om klimaatgerelateerde of milieuprojecten te ondersteunen. Groene obligaties worden gebruikt voor het (her)financieren van investeringen, projecten, uitgaven of activa die bijdragen aan de aanpak van klimaat- en milieuproblemen, waaronder projecten in de energietransitie.
- **Impactinvesteringen** – Door te investeren in bedrijven, projecten en overheden (bijvoorbeeld door Green Bonds) die een aantoonbare bijdrage leveren aan klimaatoplossingen krijgt de energietransitie een positieve boost. Impactinvesteringen worden gedefinieerd als 'investments made with the intention to generate positive, measurable social and/or environmental impact alongside a financial return'[1] .
- **NACE-sector** – NACE is een Europees economisch classificatiesysteem waarmee financiële instellingen op verschillende detailniveaus kunnen specificeren in welke sectoren hun leningen en/of investeringen gedaan zijn. De Leidraad stelt dat instellingen over alle (relevante) financieringen en beleggingen moeten rapporteren, waarbij instellingen zelf bepalen wat ze met prioriteit rapporteren. Hiervoor vormen klimaatimpact en meetbaarheid van de sectoren een belangrijke leidraad. De NACE-systematiek wordt voornamelijk door kredietverleners toegepast. De NACE-sectoren die gespecificeerd worden in de Leidraad komen overeen met de sectoren die door het Net Zero Investment Framework worden benoemd als koolstofintensief[2]. Sectoren die hier niet onder vallen, zijn geclassificeerd als overig[3].

[1] Zoals geformuleerd door het Global Impact Investing Network.
[2] Zie NZIF 2.0 pagina 23.
[3] Zie NACE Rev 2.1 sectorclassificatie.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Begrippenlijst (2/2)

Appendix 1

- **Portefeuille** – De verzameling van verschillende financiële activa, zoals aandelen, obligaties, beleggingsfondsen, hypotheken of andere financiële producten die in bezit zijn of worden beheerd door een financiële instelling. Een portefeuille kan zowel een eigen portefeuille van de instelling zijn als een portefeuille die namens klanten wordt beheerd. Portefeuilles worden ook wel ‘portfolio’s’ genoemd en vaak uitgedrukt in termen van vermogen (bijvoorbeeld in euro) of procentuele samenstellingen van activa.
- **Reële economie** – Alle economische activiteiten die niet onder de financiële sector vallen, dus de productie, handel en distributie van materiële goederen en niet-financiële diensten.
- **Scope 1-emissies** – De directe broeikasgasemissies die zijn vrijgekomen door het gebruik van brandstoffen in de productieprocessen van (gefinancierde) bedrijven (bijvoorbeeld bij het gebruik van een ketel, ovens of auto’s).
- **Scope 2-emissies** – De indirecte broeikasgasemissies die zijn vrijgekomen bij het opwekken van elektriciteit, stoom, warmte en koeling die door (gefinancierde) bedrijven worden verbruikt.
- **Scope 3-emissies** – De indirecte broeikasgasemissies in de upstream- en downstream-waardeketen van (gefinancierde) bedrijven.
- **Totale investeringen in fossiele energie** – Energieproductie uit fossiele brandstoffen, en upstream-, midstream- of downstreamactiviteiten in de olie- en gasindustrie.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Verantwoording en methodologie

Appendix 2

Opdracht

KPMG heeft dit onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), het Verbond van Verzekeraars (VvV), de Pensioenfederatie (PF) en de Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS). Dit onderzoek is overwegend gebaseerd op publiekelijk beschikbare informatie van de individuele deelnemende instellingen en is niet onderworpen aan een controle. De deelnemende instellingen leverden input door middel van een door KPMG opgestelde vragenlijst met verwijzingen naar publiekelijk beschikbare informatie.

Databeperkingen

In elke uitgebreide analyse is het van belang om de inherente grenzen en beperkingen te erkennen die de interpretatie van gegevens vormgeven. Zo bevat de dataset waarop dit rapport is gebaseerd de volgende beperkingen:

- Wanneer een instelling wijzigingen doorvoert in bijvoorbeeld methodiek, data of andere relevante uitgangspunten die tot materiële verschillen leiden, is het van belang dat dit consistent wordt toegepast op alle gerapporteerde jaren. In de praktijk is echter niet altijd inzichtelijk wanneer dergelijke wijzigingen plaatsvinden. Dit kan ertoe leiden dat in sommige gevallen data wordt meegenomen die niet volledig vergelijkbaar is.
- Sinds de Voortgangsrapportage over 2022 hebben drie instellingen zich teruggetrokken uit het Klimaatcommitment. Alle kwantitatieve data voor 2022 en 2023 zijn opnieuw berekend, exclusief de teruggetrokken instellingen, om zo tot een nieuwe 100%-populatie te komen die vergelijkbaar is met 2024.
- In 2023 heeft een instelling (A) een andere instelling (B) uit het onderzoek overgenomen. Om een vergelijking te kunnen maken met de data van de instelling, zijn daarom voor 2022 de data van instellingen A en B samengevoegd.
- Het is niet bekend hoe zuiver de uitsplitsing van sectoren en beleggingscategorieën is. De Leidraad geeft namelijk geen eenduidige definities. Iedere instelling heeft dus haar eigen definitie gehanteerd.
- Een aantal instellingen heeft geen uitsplitsing gegeven van hun beleggingscategorieën, en kon niet meegenomen worden in de figuren op pagina 18.
- Er zijn enkele financiële instellingen die bepaalde data voor beleggingscategorieën en/of sectoren met een jaar vertraging rapporteren vanwege vertraging van databeschikbaarheid. Dit is het geval voor alle investeerders die data van een dataprovider gebruiken.
- Niet alle instellingen hebben alle datapunten volledig aangeleverd. Om dit inzichtelijk te maken, is voor elke figuur in dit rapport de datavolledigheid weergegeven.

Berekening van de datavolledigheid

Voor sommige analyses zijn instellingen uitgesloten, waarbij de datavolledigheid als percentage wordt aangegeven. Dit percentage is gebaseerd op de totale portefeuilleomvang (in euro), inclusief staatsobligaties, van alle instellingen. Enkele bijzonderheden:

- Voor portefeuilles die mee worden genomen in de datavolledigheid is data beschikbaar. Dit betekent echter niet dat de data binnen die portefeuilles compleet is.
- Op pagina 17 beslaat de gehele populatie de totale omvang van de portefeuilles van de kredietverleners, op pagina 18 de omvang van de portefeuilles van de investeerders.
- Omdat het aandeel van een instelling in het totale vermogen van de sector jaarlijks verandert, verschilt ook de datavolledigheid per jaar wanneer dezelfde instellingen niet in de grafieken worden opgenomen.

In enkele gevallen is de datavolledigheid niet 100% om de volgende redenen:

- Pagina 16: Instellingen die geen absolute emissiedata hadden of geen correcte data hadden voor een van de rapportagejaren, zijn in alle jaren uit de data gehaald.
- Pagina 18: Instellingen zonder opsplitsing van hun portefeuille over de verschillende beleggingscategorieën zijn uit de data gehaald.
- Pagina 19 t/m 21: Instellingen die geen emissiedata hadden voor een van de rapportagejaren, geen absolute emissiedata konden rapporteren of geen correcte data hadden voor een van de rapportagejaren, zijn in alle jaren uit de data gehaald.

Staatsobligaties en de publieke sector

In 2023 zijn staatsobligaties en leningen aan de publieke sector als aparte datapunten gerapporteerd, terwijl deze in 2022 als één categorie zijn uitgevraagd. Hierdoor werden leningen aan de publieke sector in 2022 meegerekend als staatsobligaties, wat een beperkte discrepantie veroorzaakt met de data van 2023. In 2024 is dezelfde classificatie gebruikt als in 2023, consistent met de PCAF-methodiek.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Mijlpalen en belangrijkste ontwikkelingen in de sector (1/2)

Appendix 3

Sinds 2015 is de Nederlandse financiële sector actief betrokken bij klimaatgerelateerde initiatieven. Dit is in lijn met zijn inspanning om een belangrijke bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs, de klimaatdoelstellingen van de EU en het Nederlandse Klimaatakkoord.

2015

PCAF

Oprichting van het Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) door Nederlandse financiële instellingen voor het meten, beoordelen en publiceren van broeikasgasemissies van investeringen en leningen.

2016

DNB Platform voor Duurzame Financiering

De Nederlandsche Bank richt dit multi-stakeholderplatform op ter bevordering van de verduurzaming van Nederland. Werkgroepen richten zich onder meer op klimaatadaptatie, biodiversiteit en het financieren van de circulaire economie.

2017

Climate Action 100+

Binnen dit initiatief voeren 700 investeerders, goed voor meer dan 68 biljoen dollar aan beheerd vermogen, gecoördineerd engagement met bedrijven in hun portefeuille over klimaat. Begonnen als vijfjarig initiatief, startte in 2023 de tweede fase, die zal lopen tot en met 2030.

2018

PACTA

Het 2° Investing Initiative introduceert het Paris Agreement Capital Transition Assessment (PACTA)-instrument.

De Spitsbergen Ambitie 2018-2020

Vijftien Nederlandse financiële instellingen verbinden zich ertoe om de transitie naar een groene en koolstofarme economie te versnellen via hun financieringen en beleggingen.

2019

Klimaatcommitment

52 financiële instellingen (NL) ondertekenen het Klimaatcommitment.

Net-Zero Asset Owner Alliance (NZAOA)

Vermogensbeheerders wereldwijd committeren zich aan een *net zero by 2050*-doelstelling voor hun beleggingsportefeuilles.

IIGCC zet Paris Aligned Investment Initiative op

Doel: investeerders ondersteunen om portefeuilles en activiteiten in lijn te brengen met de doelstellingen van het Parijs-akkoord.

2020

Publicatie van SBTi guidance voor financiële sector

Dit document bevat richtlijnen voor het zetten van doelstellingen voor de financiële sector, waarbij drie methoden worden toegestaan (Sectoral Decarbonization Approach, Coverage Approach en Temperature Rating Approach).

Oprichting Net Zero Asset Managers (NZAM)-initiatief

Vermogensbeheerders wereldwijd hebben zich gecommitteerd aan het bereiken van netto-nul-uitstoot in 2050 of eerder.

Eerste PCAF-standaard voor gefinancierde emissies

Deze standaard voorziet financiële instellingen van een methodologie om GHG (greenhouse gas)-emissies te meten en te rapporteren.

2021 (a)

Publicatie Target Setting Protocol van NZAOA

Stelt voor dat financiële instellingen vier typen doelstellingen zetten: engagement-, sector-, en (sub)portefeuilledoelstellingen, en investeringen in klimaatoplossingen. Deelnemers moeten doelen stellen voor drie van de vier typen.

Oprichting Net-Zero Banking Alliance (NZBA)

Mondiaal samenwerkingsverband voor banken dat zich inzet voor de *net zero by 2050*-Parijs-doelstellingen

Oprichting Glasgow Financial Alliance for Net Zero (GFANZ)

Wereldwijde coalitie van financiële instellingen die zich inzetten voor het versnellen van de transitie naar *net zero by 2050.* Initiatieven zoals de NZBA vallen onder de GFANZ.

2021 (b)

Eerste Voortgangsrapportage Klimaatcommitment

IIGCC publiceert Net Zero Investment Framework

Dit raamwerk biedt investeerders methodologieën en richtlijnen voor de formulering van doelstellingen en acties op portefeuille-niveau en voor de beleggingscategorieën beursgenoteerde aandelen, corporate fixed income, vastgoed en staatsobligaties.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Mijlpalen en belangrijkste ontwikkelingen in de sector (2/2)

Appendix 3

Sinds 2015 is de Nederlandse financiële sector actief betrokken bij klimaatgerelateerde initiatieven. Dit is in lijn met zijn inspanning om een belangrijke bijdrage te leveren aan de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs, de klimaatdoelstellingen van de EU en het Nederlandse Klimaatakkoord.

2022 (a)

Tweede Voortgangsrapportage Klimaatcommitment – Deel I

De tweede Voortgangsrapportage over de voortgang van de Nederlandse financiële sector op het Klimaatcommitment.

SBTi Finance Framework

Biedt een raamwerk voor financiële instellingen om op wetenschap gebaseerde *net zero by 2050*-doelstellingen te formuleren.

Publicatie nieuwe PCAF-methodologie (staatsobligaties) en vernieuwing standaard A (gefinancierde emissies)

2023

Tweede Voortgangsrapportage Klimaatcommitment – Deel II

Rapport over de klimaatactieplannen, gepubliceerd in het eerste kwartaal van 2023.

Publicatie hernieuwde versie van de Leidraad

Tweede fase Climate Action 100+

In de tweede fase (t/m 2030) van Climate Action 100+ verschuift de focus van de publicatie van informatie naar de implementatie van klimaattransitieplannen.

Publicatie Net-Zero Asset Owner Alliance V4

Richtlijnen voor leden met focus op transparantie en afstemming op netto-nul-doelen

2025 (a)

Vierde Voortgangsrapportage Klimaatcommitment

De vierde Voortgangsrapportage over de voortgang van de Nederlandse financiële sector op het Klimaatcommitment, inclusief toevoeging omtrent de financiering van de energietransitie.

Science Based Targets initiative (SBTi) publiceert Financial Institutions Net-Zero Standard

Standaarden voor het zetten van korte- en langetermijndoelstellingen in lijn met netto-nul.

Opheffing NZBA

De Net-Zero Banking Alliance heeft zichzelf in oktober 2025 opgeheven. Er worden stappen gezet om dit om te vormen tot een open framework, waarbij de richtlijnen en hulpmiddelen publiekelijk beschikbaar blijven.

2022 (b)

Publicatie 'Leidraad voor relevante financieringen, beleggingen en actieplannen'

Document opgesteld ter duiding en ten bate van een consistente uitvoering van het Klimaatcommitment van de Nederlandse financiële sector.

Publicatie Pillar III-standaarden door European Banking Authority

Publicatie van de technische implementatiestandaarden voor banken omtrent ESG-risico's. Implementatie is verplicht vanaf midden 2022, met een transitieperiode voor de rapportage van scope 3-informatie voor koolstofintensieve sectoren.

2024

IIGCC publiceert Net Zero Investment Framework versie 2.0

Updates en nieuwe guidance voor beleggingscategorieën zoals infrastructuur, private equity en private debt. Nadruk op 'finance-reduced emissions' in plaats van 'reduce financed emissions'.

Science-Based Targets initiative (SBTi) publiceert draft van 'Financial Institutions Net-Zero Standard'

Intentie om standaarden te zetten voor korte- en langetermijndoelstellingen in lijn met netto-nul.

Derde Voortgangsrapportage Klimaatcommitment

De derde Voortgangsrapportage over de voortgang van de Nederlandse financiële sector op het Klimaatcommitment.

2025 (b)

Updates in het NZAM-initiatief

Het NZAM-initiatief wordt in 2026 opnieuw gelanceerd met een nieuwe toezeggingsverklaring waarin verwijzingen naar 2050 en 1,5°C-doelstellingen zijn verwijderd.

Publicatie herziene Leidraad

Vijfde Voortgangsrapportage Klimaatcommitment

.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

Lijst met deelnemende instellingen[1]

Appendix 4

Deelnemende instellingen

- ABN AMRO N.V.
- ABP
- Achmea B.V.
- Achmea Investment Management
- Allianz Nederland Groep N.V.
- Anthos Fund and Asset Management
- APG
- ASN Bank N.V.
- ASN Impact Investors
- ASR Nederland N.V.
- Athora Netherlands N.V.
- BlackRock (Netherlands) B.V.
- BNG Bank
- BNP Paribas Asset Management Nederland
- BPL Pensioen
- Cardano
- Coöperatie Klaverblad Verzekeringen U.A.
- Coöperatie Univé U.A.
- Coöperatie VGZ U.A.
- De Goudse N.V.
- De Vereende N.V.
- FMO
- ING
- MN
- MS Amlin Insurance SE - Nederland
- NIBC Bank
- NN Group N.V.
- NWB Bank
- O.W.M. MediRisk B.A.
- Pensioenfonds Horeca en Catering
- Pensioenfonds Metaal en Techniek
- Pensioenfonds PGB
- Pensioenfonds voor de Bouwnijverheid
- Pensioenfonds voor de Woningcorporaties
- Pensioenfonds voor de Zoetwarenindustrie
- Pensioenfonds voor het Bakkersbedrijf
- Pensioenfonds voor het Schilders-, Afwerkings- en Glaszetbedrijf
- Pensioenfonds Werk en (re)Integratie
- Pensioenfonds Zorg en Welzijn
- PME Pensioenfonds
- Rabobank
- Robeco
- Scildon N.V.
- Triodos Bank
- UBP Asset Management
- Unilever APF
- Van Lanschot Kempen
- VvAA Schadeverzekeringen N.V.

Koepelorganisaties

- Dutch Fund and Asset Management Association (DUFAS)
- Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
- Pensioenfederatie (PF)
- Verbond van Verzekeraars (VvV)

[1] InsingerGilissen heeft zich in 2025 teruggetrokken uit het Klimaatcommitment en is in de huidige rapportage over boekjaar 2024 niet meegenomen. In 2025 is Actiam samengegaan met Cardano. In 2025 is de Volksbank N.V. officieel hernoemd naar ASN Bank N.V., waarmee de bankengroep haar activiteiten voortzet onder één merknaam.

© 2025 KPMG Accountants N.V. Alle rechten voorbehouden.

KPMG Contact

Marco Frikkee
KPMG Sustainability
Partner, Amstelveen
frikkee.marco@kpmg.nl

Victor Custers
KPMG Sustainability
Manager, Amstelveen
custers.victor@kpmg.nl

© 2025 KPMG Accountants N.V., een naamloze vennootschap en lid van het KPMG-netwerk van zelfstandige ondernemingen die verbonden zijn aan KPMG International Limited, een Engelse besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Alle rechten voorbehouden.

De naam KPMG en het logo zijn geregistreerde handelsmerken die onder licentie worden gebruikt door de zelfstandige ondernemingen die lid zijn van de wereldwijde KPMG-organisatie.